

Beter, Bewuster en Efficiënter!

Plan van Aanpak Burger- en Overheidsparticipatie

Concept

Gemeente Maastricht

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.1.1 Coalitieakkoord Maastricht Onbegrensd en Ontspannen en Uitvoeringsprogramma	5
1.1.2 Inventarisatie in gang gezette maatregelen en ervaringen 2015-2018 inclusief Rapport Gouden Sleutels	5
1.1.3 Nulmeting van betrokkenheid van inwoners	6
1.2 Definitie en Doelen	7
1.2.1 Definities	8
1.2.2 Doelen	8
1.3 Resultaat	9
1.4 Afbakening en afhankelijkheidsrelatie met ander(e) project(en)	10
2 Aanpak	13
2.1 Spoor 1: Kwaliteitsimpuls 'beter, bewuster en efficiënter'	13
2.1.1 Versterken eDemocratie	13
2.1.2 Kennisontwikkeling participatieve werkvormen	14
2.1.3 Organisatieontwikkeling	14
2.1.4 Kwalitatieve analyse huidige participatievormen	15
2.1.5 Inzet van loting bij burgerparticipatie	15
2.2 Spoor 2: Uitkomst QuickScan Lokale Democratie	15
2.3 Spoor 3: nieuwe instrumenten	16
2.3.1 Implementatie Burgerbegroting	16
2.3.2 Introductie Kinderburgemeester	16
2.3.3 Introductie Jeugdlintje 2020 t/m 2022	16
3 Projectbeheersing	17
3.1 Mijlpalen (Fasering en besluitmomenten)	17
3.2 Financiën	17
3.3 Organisatie	18
Bijlagen	
Lijst burger- en overheidsparticipatieprocessen najaar 2019 - medio 2020	21
Implementatieplan Burgerbegroting	31
De Maastrichtse Kinderburgemeester	49
Het Maastrichts Jeugdlintje	55

Samenvatting

Waarom moeilijk doen, als het samen kan.

Loesje

Bovenstaande quote komt van de frisse wereldblik van 'Loesje', vermaard verzinner van quotes. Deze spreuk is exact wat beoogd wordt met burger- en overheidsparticipatie. Als overheid en inwoners zaken samen oppakken. Niet tegenover elkaar, maar met elkaar. Maar wat wil de gemeente Maastricht met burger- en overheidsparticipatie? Het is de centrale vraag in het voorliggende plan van aanpak. Burger- en overheidsparticipatie zijn begrippen die vaak door elkaar lopen. Toch zijn er twee duidelijke verschillen. Bij burgerparticipatie participeren inwoners in een initiatief van de overheid, bij overheidsparticipatie is dat precies andersom: de overheid participeert in bestaande initiatieven van burgers. Beide zijn echter gericht op hetzelfde doel: het versterken van de lokale democratie. Overheid en inwoners (en bedrijven en maatschappelijke instellingen) die samen oplossingen zoeken voor maatschappelijke problemen, hoe klein soms ook. Waarbij de inwoners meer betrokken worden en meer invloed en zeggenschap krijgen op de eigen leefomgeving. En waarbij de kwaliteit van gemeentelijk beleid én uitvoering verbetert, omdat deze veel beter is afgestemd op (de wensen van) de inwoners.

Had dat niet al lang staande praktijk moeten zijn? Vooropgesteld: er gebeurt al veel op het gebied van participatie. Van burgerpanels tot pizza-avonden en van het meedenken over gemeentelijke brieven tot inspraaksessies. Maar gebeurt dat ook allemaal goed, bewust en efficiënt? En kan de gemeente wellicht nog meer doen? Om met dat laatste te beginnen: ja, uiteraard kan de gemeente meer doen. Burgerparticipatie- en overheidsparticipatie is nooit eindig. Daarom is er in dit plan een drietal concrete sporen uitgewerkt. Allereerst gaat de gemeente Maastricht aan de slag met drie concrete nieuwe initiatieven. De Burgerbegroting is de eerste. Inwoners krijgen daarbij zelf zeggenschap over een investering in hun stad, stadsdeel of buurt, afhankelijk van het initiatief. Inwoners kunnen zelf met bestaande budgetten schuiven, ze op bepaalde punten verhogen of verlagen, afhankelijk van de behoefte in dat gebied. Tweede initiatief is de introductie van een Kinderburgemeester. Samen met de schoolbesturen wordt jaarlijks één klas geselecteerd die een kinderburgemeester en twee locoburgemeesters kiest. Zij gaan aan de slag met drie inhoudelijke thema's die relevant zijn voor kinderen in onze stad en brengen daarover adviezen uit aan de raad. En als derde introduceert de gemeente een jeugdlintje. De burgemeester zal, samen met de koninklijke onderscheidingen horende bij Koningsdag, een lintje uitreiken aan een jeugdige tussen 6 en 18 jaar die zich vrijwillig en belangeloos heeft ingezet voor een ander, een vereniging of een organisatie, of een jeugdige die een bijzondere prestatie heeft geleverd.

Het tweede spoor in voorliggend plan betreft een kwaliteitsimpuls voor de al bestaande vormen van participatie. Bekeken wordt wat gedaan kan worden met eDemocratie, we gaan aan de slag met kennisverbetering bij onze eigen medewerkers en we maken een kwalitatieve analyse van onze huidige participatievormen.

Het derde spoor betreft de Quickscan Lokale Democratie. Deze geeft een beeld hoe het staat met de lokale democratie in de gemeente Maastricht. De vragenlijst wordt ingevuld door raads- en collegeleden, ambtenaren en inwoners. De scan, die besproken wordt in januari 2020, kan als startpunt dienen voor verdere acties binnen de gemeente om de lokale democratie te versterken.

Tot slot: bijgaand plan van aanpak is een beginpunt, geen eindpunt. Concrete acties, kennisontwikkeling en onderzoek om de lokale democratie te versterken. Initiatieven om de afstand tussen stadhuis en buurthuis (verder) te verkleinen. Omdat het zoveel makkelijker kan door het samen te doen.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

1.1.1 Coalitieakkoord Maastricht Onbegrensd en Ontspannen en Uitvoeringsprogramma

Het belang dat de gemeente hecht aan het invullen van burger- en overheidsparticipatie van overheid en bewoners komt nadrukkelijk tot uitdrukking in het coalitieakkoord Maastricht Onbegrensd en Ontspannen. Daarin is besloten om blijvend te investeren en te innoveren op het gebied van burger- en overheidsparticipatie, zowel binnen bestaande vitale structuren, verenigingen en platforms als vanuit nieuwe kansrijke concepten. Niet alleen om meningen te horen, maar ook deskundigheid en ervaringen te gebruiken bij het vormgeven van beleid.

Eind 2018 is in het Uitvoeringsprogramma¹ besloten dat in het eerste kwartaal van 2019 een inventarisatie van de al in gang gezette maatregelen rondom burger- en overheidsparticipatie wordt opgeleverd, inclusief de opgedane ervaringen en een nulmeting van de mate van betrokkenheid van inwoners. Ook het huidige subsidiebeleid voor buurtnetwerken houden we tegen het licht met als doel om hiervoor duidelijke kaders te stellen. Op basis van de inventarisatie wordt een plan van aanpak opgesteld voor nieuwe experimenten vanaf 2020. Eén experiment is de burgerbegroting, waardoor inwoners rechtstreeks zeggenschap en verantwoordelijkheid krijgen over de inzet van budgetten voor de verbetering van de directe leefomgeving. Daarnaast vormt digitale democratisering een uitgesproken ambitie van dit plan. De raad wordt vroegtijdig betrokken bij het opstellen van dit plan. De al in de vorige coalitieperiode in gang gezette trajecten (bijv. interne academie 'De Veranderende Overheid', participatieve beleidsprocessen en co-creatie plannen) lopen gewoon door.

1.1.2 Inventarisatie in gang gezette maatregelen en ervaringen 2015-2018 inclusief Rapport Gouden Sleutels

In het voorjaar van 2019 vond een **ambtelijke inventarisatie** plaats van de in gang gezette maatregelen en opgedane ervaringen van de afgelopen jaren. Een volledig overzicht hiervan is niet mogelijk. We kunnen namelijk nu in 2019 stellen dat bijna alle beleids- en uitvoeringsafdelingen van de gemeente Maastricht - ieder op hun eigen wijze - bezig zijn met het vergroten van de inwonersbetrokkenheid bij de realisatie van de eigen beleids- of uitvoeringsdoelen. Dit komt in vele vormen tot uiting, van interactieve beleidsvorming tot co-creatie, van burgerpanels tot pizza-avonden met jongeren en burgers die meedenken over het vereenvoudigen van gemeentelijke brieven, enzovoorts. Telkens zoeken we naar nieuwe vormen: soms succesvol, soms minder succesvol maar vooral leerzaam. In de inventarisatie zijn niet alleen vormen opgenomen, die vanuit het college of de raad zijn geïnitieerd. Passend bij deze tijd worden steeds vaker buiten de gemeente zelfstandig initiatieven genomen om mee te denken, mee te praten en mee te doen met het gemeentelijk beleid en uitvoering. Soms passend binnen de gemeentelijke processen, maar vaak ook helemaal niet.

Naast deze ambtelijke inventarisatie is ook het Rapport '**Gouden Sleutels Burgerparticipatie**' van Klaartje Peters relevant. In dit rapport beschrijft zij als onafhankelijk onderzoeker de succesfactoren (de zogenaamde Gouden Sleutels) van een aantal Maastrichtse projecten/processen. Belangrijke gouden sleutels zijn bijvoorbeeld de urgentie van het onderwerp voor inwoners en gemeente, de persoonlijke benadering, het doel van participatie en het belang dat er tijd en geld beschikbaar is. Het rapport is gebaseerd op een beperkt aantal gesprekspartners (vooral van de gemeente) en moet vooral worden gezien als 'work in progress'. Dit omdat nog niet duidelijk is of de belangrijkste gouden sleutels zijn gevonden.

¹ Zie https://maastrichtcollege.notubiz.nl/document/7176337/4/08_-_Uitvoeringsprogramma_2018-2022

Uit de inventarisatie en het rapport De Gouden Sleutels kunnen we concluderen dat de grote uitdaging voor burger- en overheidsparticipatie is dat we veel bewuster moeten nadenken over de rol van de (gemeentelijke) overheid en wat we willen bereiken met burger- en overheidsparticipatie. Willen we dat mensen meedoen om maatschappelijke vraagstukken op te lossen? Dat vraagt om een heel andere, veel intensievere aanpak met een onzeker resultaat. Bovendien is dit een heel andere keuze dan die om mensen alleen te laten meepraten.

Willen we dat mensen daadwerkelijk meebeslissen? Dan moeten we niet alleen nadenken over bijvoorbeeld representativiteit maar ook over een andere benadering zoals loting met persoonlijk aanschrijven. Een ander belangrijk aspect is wanneer mensen deelnemen aan een participatief proces we (vooraf) goed moeten nadenken hoe de deelnemers gaan informeren over het vervolg. Ook wanneer we besluiten om niets te doen met de uitkomst. En hoe gaan we om met initiatieven van buitenaf als deze niet passen binnen de gemeentelijke processen? Kunnen we hier daadwerkelijk ruimte aan geven?

De grote diversiteit aan geïnventariseerde maatregelen en ervaringen roept ook de vraag op of er meer samenhang en eenheid nodig is. Of dat diversiteit nu net een kracht is die we niet moeten willen inperken?

Tot slot: burger- en overheidsparticipatie is vooral ook nog een zoektocht die we samen met de stad moeten doorlopen. Daar waar sommige mensen (bijvoorbeeld de usual suspects) heel graag betrokken zijn bij de gemeente, willen andere mensen helemaal niet meedoen, meepraten en/of meebeslissen over hun buurt of over beleidsthema's van de gemeente. Zij zijn soms wel geïnteresseerd als een onderwerp hen direct persoonlijk raakt of als zij (fel) tegenstander zijn van een voorstel. Ook hier zal aandacht en begrip voor moeten zijn en moeten we leren hoe we daar goed op kunnen reageren.

1.1.3 Nulmeting van betrokkenheid van inwoners

* Indicatoren Stadspeiling

Uit de Stadspeiling 2017 het volgende:	2017
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente voldoende luistert naar de mening van haar inwoners	29 37% is neutraal, 16% oneens en 18% weet niet/n.v.t.
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente inwoners voldoende betreft bij plannen, activiteiten en voorzieningen	29 33% is neutraal, 22% oneens en 15% weet niet/n.v.t.
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente voldoende ruimte biedt voor realiseren van ideeën en initiatieven	24 34% is neutraal, 19% oneens en 24% weet niet/n.v.t.
Rapportcijfer totstandkoming van beleid	5,5
Rapportcijfer uitvoering van beleid	5,4

* Quick Scan Lokale Democratie

De raads werkgroep Democratische Vernieuwing besloot om deel te nemen aan de **Quick Scan Lokale Democratie** van het VNG-programma Democratie in Actie. De Quick Scan Lokale Democratie brengt in kaart hoe het lokale samenspel tussen raad, college, ambtenaren en inwoners wordt ervaren. Het is een set van vragen om het democratisch proces nader te bezien vanuit 3 perspectieven: ambtelijke organisatie, raad/college en burgers. Op basis van de uitkomsten wordt een rapport opgesteld met aanbevelingen voor acties die de lokale democratie kunnen verbeteren.

Op 18 juni 2019 vond het startgesprek plaats. Een belangrijke conclusie uit het startgesprek is dat vooraf vanuit de raad, het college en het ambtelijk apparaat draagvlak moet zijn voor de uitvoering van de QuickScan en dat de voorbereidingen samen – liefst ook met betrokken inwoners – moet worden opgepakt. Hiervoor is begeleidingsgroep ingesteld die samen op basis van de Maastrichtse situatie kritisch kijkt naar de standaard vragenlijst, beoordeelt of aanvullende vragen nodig zijn en beslist bij wie en hoe de vragenlijst wordt uitgezet. Over een bepaalde periode (bijvoorbeeld 2 jaar) kan de QuickScan opnieuw worden uitgevoerd om de resultaten te meten van de genomen maatregelen.

De voorbereidingen voor het uitzetten van de QuickScan zijn in september gestart. Naar verwachting zal de uitkomst medio december 2019 bekend zijn. In het eerste kwartaal van 2020 moet worden beoordeeld welke acties kunnen worden opgepakt.

1.2 Definitie en Doelen

1.2.1 Definities

Burgerparticipatie: burgers participeren in een initiatief van de overheid

Burgerparticipatie is een manier van beleidsvoering waarbij burgers, individueel of georganiseerd en direct of indirect de kans krijgen om invloed uit te oefenen op de ontwikkeling, uitvoering en/of evaluatie van beleid. Het gaat om meepraten, meedenken en meebeslissen in het publieke domein.

Overheidsparticipatie: de overheid participeert in initiatieven van burgers

Bij overheidsparticipatie is sprake van een omgekeerde samenwerking: de overheid participeert in bestaande initiatieven van burgers, geeft deze de ruimte en verbindt deze waar mogelijk met elkaar. Het gaat om burgers die al initiatief nemen in het publieke domein, maar waarbij de overheid een al dan niet faciliterende functie kan vervullen om verdere realisatie mogelijk te maken.

Stimuleren van overheidsparticipatie

In aandachtsgebieden, waar initiatieven afwezig zijn, speelt de overheid geen faciliterende rol, maar een active-rende door bewoners te stimuleren zelf actief te zijn in het verbeteren van hun buurt of met ideeën te komen voor het verbeteren van de leefbaarheid van hun woonomgeving. Hierbij is het van belang dat we helder communiceren over de gemeentelijke rol en we geen verwachtingen wekken.

Verschil burgerparticipatie en overheidsparticipatie

Hieronder wordt helder in kaart gebracht wat de verschillen zijn tussen burgerparticipatie en overheidsparticipatie. Bij burgerparticipatie wordt gedacht vanuit het beleid, terwijl er bij overheidsparticipatie wordt gedacht vanuit de mogelijkheden en de behoeften van de burgers

	Verschil burgerparticipatie en overheidsparticipatie		
Burgers	Burgerparticipatie	Overheidsparticipatie	Overheid
Praten mee	Start bij de overheid	Start bij de burger	Faciliteert
Denken mee	Burger als participant	Burger als initiatiefnemer	Geeft ruimte
Beslissen mee	Overheid als initiatiefnemer	Overheid als facilitator	Verbindt
	Gedacht vanuit beleid(sprobleem)	Gedacht vanuit mogelijkheden	
	Buurtniveau of hoger	Buurtniveau of lager	

Bron: Berenschot

1.2.2 Doelen

Algemeen doel

Het versterken van de lokale democratie zodat de lokale overheid samen met haar inwoners - elk vanuit een eigen verantwoordelijkheid en eigenaarschap - concreet kan bijdragen aan de oplossing van maatschappelijke problemen. Daarbij trachten wij bewoners te stimuleren meer betrokken te zijn en steeds meer invloed en zeggenschap te nemen over de eigen leefomgeving.

Doelen burgerparticipatie

- Het verbeteren van de kwaliteit van gemeentelijk beleid en uitvoering
- Het vergroten van betrokkenheid en draagvlak voor gemeentelijk beleid en uitvoering

Toelichting

Burgerparticipatie bij vorming en uitvoering van beleid kan twee doelen hebben. Ten eerste het verhogen van de kwaliteit van beleid, ten tweede het vergroten van betrokkenheid en draagvlak (voor niet-populair) beleid.

Kwaliteit: Door samen te werken aan plannen en vorming van beleid en uitvoering kunnen de gemeente en inwoners als team een hogere kwaliteit realiseren. Van hoge kwaliteit is sprake als het proces leidt tot een plan en beleid dat technisch, praktisch en financieel haalbaar is én daadwerkelijk meerwaarde heeft voor onze inwoners.

Draagvlak: Als inwoners van Maastricht betrokken zijn bij plannen, het proces van dichtbij gevolgd hebben en hebben ervaren dat er rekening wordt gehouden met hun mening en die van hun medeburgers, dan is de kans groot dat zij eerder achter het eindresultaat staan dan wanneer die betrokkenheid er niet was. Meedoen kan leiden tot acceptatie, acceptatie leidt tot draagvlak. Het verhoogde draagvlak leidt er meestal toe dat er minder bezwaren en klachten op gemeentelijke plannen of voornemens komen.

Naast expliciete doelen kan burgerparticipatie andere gewenste effecten hebben.

Door burgerparticipatie leren ambtenaren en raads- en collegeleden meer te kijken vanuit de belevingswereld van ervaringsdeskundigen en inwoners. En ze leren dat een oplossing vanuit een hele ander beleidsterrein wellicht een veel beter effect heeft dan een oplossing uit het eigen beleidsterrein. Ook theoretisch bedachte niet werkende en soms zelfs absurde beleidsoplossingen worden vaak door inwoners snel opgemerkt.

Daarnaast kan burgerparticipatie bijdragen aan sociale cohesie omdat uiteenlopende typen burgers met elkaar werken, elkaar leren kennen en mogelijk waarderen.

Burgerparticipatie kan ook een educatief effect hebben. Tijdens een burgerparticipatieproces maken (deelnemende) Maastrichtenaars kennis met de werking van politiek en de gemeentelijke organisatie. Doordat men participeert en dus een kijkje krijgt in de gemeentelijke keuken, beseft men dat een gemeentebestuur keuzes moet maken en daarbij individuele, groeps- en gemeenschapsbelangen dient af te wegen. Wellicht zullen ze ook meer begrip en waardering krijgen voor het werk van lokale politici en ambtenaren en wordt daardoor het vertrouwen tussen inwoners en gemeente vergroot.

Beide doelen (verbeteren van de kwaliteit en het vergroten van de betrokkenheid en draagvlak) sluiten elkaar natuurlijk niet uit. Vaak worden beide doelen tegelijk nagestreefd. Toch is het nuttig het onderscheid te maken want ze vallen niet samen. Beleidsmaatregelen kunnen heel doeltreffend en efficiënt zijn en toch weinig maatschappelijk draagvlak hebben. Omgekeerd kan weinig omstreden beleid behoorlijk ineffectief en inefficiënt zijn.

Onderscheid maken tussen de doelen helpt ook bij de keuze welk participatieproces/vorm moet worden ingezet: Als het verhogen van de kwaliteit van beleid het hoofddoel is – Werkt het zoals bedoeld? Sluit het aan bij gedrags-routines van inwoners? Zijn risico's en tegendraadse werkingen in beeld gekomen? – dan komen 'gesloten' vormen van burgerparticipatie meer in aanmerking. We kunnen dan bijvoorbeeld gebruik maken van burgerpanels, burgerfora, burgerjury's. Die vormen maken het mogelijk om hoog gemotiveerde en naar diversiteit geselecteerde inwoners bij elkaar te brengen en hen van de nodige informatie te voorzien. Zij krijgen de tijd en de mogelijkheden om het beleidsonderwerp van alle kanten te bespreken en vervolgens een beredeneerd advies uit te brengen. De

kans dat dit tot verrijking van beleid leidt, is groter dan wanneer iedereen, geïnformeerd of niet, mag meepraten. Het nadeel is dat deze vormen niet zonder meer tot draagvlakvergroting leiden. Iedere inwoner die de beleidsuitkomst niet zint, kan toch zeggen: 'Mij hebben ze niets gevraagd'.

Als het vergroten van betrokkenheid en draagvlak het hoofddoel is, dan ligt het voor de hand zoveel mogelijk inwoners te mobiliseren. 'Open' vormen van participatie zijn dan wenselijk: opiniewijzers, stads- of buurtdebatten, gebruik van sociale media en voor iedereen toegankelijke bijeenkomsten. Iedereen die wil, moet ook mee kunnen doen. Bovendien is dan zeer goede communicatie over die participatiemogelijkheden essentieel.

Doelen overheidsparticipatie

- Het vergroten, verbeteren en/of intensiveren van de samenwerking met inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen bij het realiseren van maatschappelijke opgaven.
- Het vergroten van de zeggenschap c.q. zelfsturing en zelforganisatie van inwoners

Toelichting

Maatschappelijk is het besef ontstaan dat de relatie tussen de overheid en de inwoner aan het veranderen is. Gemeenten krijgen steeds meer taken toebedeeld vanuit het Rijk. Tegelijkertijd gaat de Rijksoverheid er hierbij vanuit dat gemeenten deze taken met minder middelen kunnen uitvoeren. Er moet dus meer met minder geld. Dit uit zich in de kantelingsgedachte. De gemeente gaat van "zorgen voor" naar "zorgen dat". Uitgangspunt daarbij is versterking van de eigen verantwoordelijkheid van inwoners. In het verlengde daarvan kijken we of bepaalde (uitvoerings)taken die we vroeger als vanzelfsprekend voor de inwoners deden, nu (meer) zelf door inwoners kunnen worden opgepakt.

Als de gemeente participeert in initiatieven van inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen, kan de gemeente verschillende posities innemen. Bijvoorbeeld als gelijkwaardig partner (co-creatie) of ondersteuner van het initiatief. De ondersteunende rol kan weer op uiteenlopende manieren vorm krijgen. Van het wegnemen van belemmeringen, het niet in de weg lopen, het verbinden van netwerken tot het faciliteren van het initiatief door bijvoorbeeld het verstrekken van subsidie.

De wijze waarop en de mate waarin wij participeren, is afhankelijk van de aard van het initiatief, het zelforganiserend vermogen van de initiatiefnemers of buurt, en/of de mate waarin het initiatief bijdraagt aan het verwezenlijken van een gemeentelijke doelstelling.

Het proces op zich en de rol van de gemeente als partner (c.q. initiatiefnemer) in dat proces is belangrijk. Inzet van burgerparticipatie stelt de gemeente Maastricht in staat om zich te profileren als partij waar uitstekend mee is samen te werken. Overheidsparticipatie kunnen we inzetten als een instrument waarmee het vertrouwen van inwoners in politiek en bestuur wordt versterkt en verbeterd. Andersom geldt dit argument uiteraard ook! Ook het bestuur moet leren te vertrouwen op de kennis en deskundigheid van zijn inwoners.

1.3 Resultaat

Indicatoren

	(okt) 2016	(dec) 2017	2020	2022
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente onvoldoende luistert naar de mening van haar inwoners	13	16	16	14
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente inwoners onvoldoende betreft bij plannen, activiteiten en voorzieningen	21	22	22	20
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente onvoldoende ruimte biedt voor realiseren van ideeën en initiatieven	16	19	19	17

1.4 Afbakening en afhankelijkheidsrelatie met ander(e) project(en)

Dit plan beoogt een extra impuls te geven aan de kwaliteit van burger- en overheidsparticipatie van de gemeente Maastricht. Uit de inventarisatie 'In gang gezette maatregelen en ervaringen burger- en overheidsparticipatie 2015 - 2018' blijkt namelijk dat bijna alle beleids- en uitvoeringsafdelingen van de gemeente Maastricht - ieder op hun eigen wijze - bezig zijn met het vergroten van de inwonersbetrokkenheid bij de realisatie van de eigen beleids- of uitvoeringsdoelen. Dit wordt niet door dit plan overgenomen, maar met dit plan proberen we afdelingen te ondersteunen, te stimuleren en daar waar mogelijk samenhang aan te brengen en te faciliteren.

Het nieuwe kader van de buurtnetwerken en de verkenning voor een integrale buurtaanpak maken geen onderdeel uit van dit plan van aanpak, maar kennen wel een directe relatie met het plan van aanpak en voeren we in nauwe samenhang uit. Daarnaast biedt de verdere uitwerking van Smart City (en met name de pijler bestuur, de zogenaamde Smart Governance) en de invoering van de Omgevingswet kansen voor burgerparticipatie.

Kader buurtnetwerken

In november 2015 is door het college besloten om de oude werkwijzen buurtgericht werken op te heffen en over te stappen op zelfsturing². Directe aanleiding hiervoor was de bestuursopdracht van het college om de structuren rondom wijk- en buurtgericht werken zodanig in te richten dat deze aansluiten op het huidige tijdsgewricht van burgerparticipatie, de veranderingen in de samenleving en de nieuwe bestuursstijl én het verschijnen van het **Buurtnetblad** van de werkgroep van de Buurtplatforms met daarin hun visie om in vijf jaar te willen doorgroeien naar buurtnetwerken. In augustus 2018 hebben zij zelf een tussentijdse stand van zaken gemaakt en die verwoordt in hun **tweede Buurtnetblad**. Mede gelet op de aangenomen motie³ inzake de subsidiecriteria houden we het huidige subsidiebeleid met betrekking tot buurtnetwerken tegen het licht met als doel hierover duidelijke kaders te stellen.

* Verkenning integrale buurtaanpak 4.

Op dit moment voeren we een ambtelijke verkenning uit om te komen tot een heldere definitie wat wordt verstaan onder een 'integrale buurtaanpak'. Tegelijkertijd onderzoeken we welke onderdelen hier een plek in kunnen krijgen en bekijken we waar we samenhang en afstemming kunnen bereiken.

Smart City

In het coalitieakkoord staat dat de gemeente Maastricht Smart City wil inzetten om de leefbaarheid van inwoners en de gastvrijheid richting bezoekers te vergroten. Voor verdere concretisering is een proces opgestart. Tijdens de kennissessie Smart City van 19 juni 2019 is geuid wat een Smart City kan omvatten en zijn er diverse voorbeelden aan bod gekomen hoe gemeenten actief aan de slag zijn en kunnen gaan met Smart City. Naast meer beleidsmatige pijlers zoals Economie, Wonen, Mobiliteit en Milieu biedt met name de pijler Bestuur (Smart Governance) kansen voor het verbeteren en vernieuwen van burgerparticipatie. Vooruitlopend op de visie Smart City zullen we bij inzet van eDemocratie goed naar de samenhang kijken.

Omgevingsvisie/implementatie Omgevingswet

Op dit moment zijn de voorbereidingen van de implementatie van de Omgevingswet en het besluitvormingsproces voor de omgevingsvisie in volle gang. Op 25 juni 2019 stelde het college het Ontwerp Omgevingsvisie vast. Hierin is bepaald dat Maastricht ervoor kiest om in de toekomst meer gebiedsgericht te werken, waarbij we fysieke, economische en sociale opgaven in samenhang benaderen. De gemeente streeft daarbij naar brede waardencreatie in en met buurten, door verschillende problemen en kansen in samenhang te benaderen en waar mogelijk te koppelen. Hiervoor stellen we richtinggevende gebiedsprofielen op die niet 'in beton gegoten' of alles omvattend zijn. De 'agenda van de buurten' wordt in de toekomst samen met bewoners en partners vormgegeven, waarbij de gemeente Maastricht zich als betrouwbare partner opstelt. De gemiddeld genomen meer kwetsbare buurten krijgen hierbij extra aandacht. Uitgangspunten zijn werken aan gedeeld eigenaarschap voor de leefomgeving tussen bewoners, nauwere relatie tussen gemeente en samenleving, het verbinden van de leefwereld (bottom-up) en de agenda van de overheid (top down) en het combineren van de lange en kortetermijnopgaven.

² Zie collegebesluit 'Nieuwe werkwijzen gericht op zelfsturing (uitwerking bestuursopdracht herinrichting buurt- en wijkgericht werken)

³ Zie motie subsidiecriteria d.d. 13 november 2018

⁴ Zie raadsinformatiebrieff Toezegging collegebespreking integrale buurtaanpak d.d. 2 juli 2019

Omdat in de Omgevingswet participatie centraal staat wordt momenteel gewerkt aan een participatieleidraad. Het gaat om een leidraad voor participatie rond ruimtelijke ontwikkelingen. Deze moet houvast bieden aan initiatiefnemers, inwoners en onszelf als overheid bij het organiseren van zinvolle en zorgvuldige participatieprocessen. Ook geven we aan belanghebbenden aan wat zij mogen verwachten van participatie rond ruimtelijke ontwikkelingen. Mogelijk kunnen tips uit deze leidraad ook een hulpmiddel zijn voor andere participatieprocessen

2. Aanpak

Dit plan kent een drie sporenaanpak:

- Spoor 1 betreft onder het motto 'Beter, Bewuster en Efficiënter' een kwaliteitsimpuls van de huidige burger- en overheidsparticipatiewerkwijzen.
- Spoor 2 betreft het vervolg op de Quickscan Lokale Democratie
- Spoor 3 betreft de introductie van 3 nieuwe instrumenten, namelijk de Burgerbegroting, Kinderburgemeester en het Jeugdlintje.

2.1 Spoor 1: Kwaliteitsimpuls 'beter, bewuster en efficiënter'

Uit de vastgestelde inventarisatie maatregelen en ervaringen burger- en overheidsparticipatie 2015-2018 en het Rapport Gouden Sleutels blijkt dat de grote uitdaging voor burger- en overheidsparticipatie is dat we veel bewuster moeten nadenken over de rol van de (gemeentelijke) overheid en wat we willen bereiken met burger- en overheidsparticipatie. Naar aanleiding hiervan zijn in paragraaf 1.2.2. de doelen van burger- en overheidsparticipatie nader beschreven. Om deze kwaliteitsimpuls te realiseren, worden deze vijf acties opgepakt:

1. Versterken eDemocratie
2. Kennisontwikkeling participatieve werkvormen
3. Organisatieontwikkeling
4. Kwalitatieve analyse huidige participatievormen
5. Inzet van loting bij burgerparticipatie

2.1.1 Versterken eDemocratie

Op 13 november 2018 is de motie eDemocratie aangenomen⁵ waarin de raad besloot dat digitale democratisering een uitgesproken ambitie is van dit plan.

Er is geen vastomlijnde definitie van digitale democratie. In beginsel gaat het om het verwezenlijken van democratische processen in het digitale domein. Er zijn tal van voorbeelden van eDemocratie: van petitie platforms, tools om de politieke agenda te bepalen, online co-creatie van wetsvoorstellen, stem apps, online discussieplatforms, participatieve begrotingstool enzovoorts. Het in de motie eDemocratie genoemde Amsterdamse experiment **Stem van West** is een platform waarmee inwoners van stadsdeel West ideeën, stellingen en plannen voor hun buurt online kunnen agenderen bij het Algemeen Bestuur van hun stadsdeel. Het meest gestemde bewonersvoorstel, met minimaal 100 likes wordt automatisch geagendeerd in de vergadering van het Algemeen Bestuur, waarbij de indiener wordt uitgenodigd het plan te presenteren. Een ander voorbeeld is **Citizenlab** waar de gemeente Hasselt en de gemeente Den Haag voor kozen.

Voor digitale democratie gelden in principe dezelfde succesfactoren als voor de reguliere participatieprocessen: het werkt alleen als mensen ook echt zeggenschap krijgen. Als de interactie en uitwisseling geen invloed heeft op de besluitvorming dan heeft het weinig zin om in het proces te participeren. Inspraak zonder invloed is funest voor de participatiebereidheid van inwoners én het vertrouwen in de overheid. Digitale democratie biedt de tools, maar deze moeten dus wel deel uitmaken van een bestaand besluitvormingsproces.

* Maastricht Forum

Een belangrijk reeds bestaand Maastricht digitaal participatie-instrument is het MaastrichtForum, met circa 4.000 leden. In 2018 is het forum slechts 4 keer geraadpleegd. Thema's waren Stadspeiling, Bewegvriendelijkheid, Klanttevredenheid Geusseltbad en het jaarlijks media-onderzoek. Vooralnog kent het Forum meer een raadplegend karakter dan een besluitvormend karakter.

⁵ Zie motie eDemocratie d.d. 13 november 2018

*** Smart City**

Op 19 juni 2019 heeft op een raadsavond een eerste kennissessie in kader van de ambitie Smart City plaatsgevonden, waar diverse presentaties zijn gegeven over de diverse mogelijkheden. Met name de pijler Bestuur (= Smart Governance) biedt mogelijkheden voor een verdere ontwikkeling van eDemocratie.

*** Implementatieplan Burgerbegroting**

In de burgerbegroting zitten diverse onderdelen, bijvoorbeeld prioriteren en verdelen, waarbij er mogelijkheden zijn voor digitale democratie. In het implementatieplan burgerbegroting wordt voorgesteld om het eerste jaar (2020) te kiezen voor enkel de offline component en in het tweede jaar verder te kijken naar een online component om daarmee andere doelgroepen te bereiken.

In afwachting van verdere mogelijkheden in kader van Smart City en Burgerbegroting wordt voorgesteld om samen met de beleidsafdelingen te verkennen of binnen de reguliere participatieprojecten/trajecten (zie bijlage 1) een aantal experimenten kan worden gestart waarbij MaastrichtForum wordt ingezet met meer zeggenschap voor de deelnemers.

2.1.2 Kennisontwikkeling participatieve werkvormen

In de eigen organisatie is de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan met nieuwe participatievormen. De opgedane kennis over wat wel en wat niet werkt, wordt niet altijd onderling met elkaar gedeeld. Kennis is daarom vaak gekoppeld aan individuele medewerkers. Daarnaast is extern ook veel informatie beschikbaar, van theoretische handleidingen tot praktische boeken en websites met werkvormen⁶.

Omdat we niet van iedere ambtenaar verwachten dat hij/zij volledig op de hoogte is van alle mogelijkheden, kunnen zij advies krijgen van een adviseur van het organisatieonderdeel Communicatie. Het is dus van belang om de kennis over participatieve werkvormen te blijven ontwikkelen en naar steeds meer medewerkers te ontsluiten. Ook moeten we bij raadsprocessen nauwer samenwerken met de griffie. Hierdoor sluit het participatieve proces vanaf de start tot het moment van besluitvorming goed op elkaar aan en is dit voor alle deelnemers (zowel inwoners als raadsleden) ook helder en begrijpelijk.

Om deze functie vanuit het organisatieonderdeel Communicatie verder te ontwikkelen en te professionaliseren investeren we in kennisontwikkeling⁷. In dat kader stellen we onder andere een 'leidraad participatie' op ten behoeve van medewerkers én externen. In het kader van de Omgevingswet werken we al aan deze leidraad.

Door het versterken van de rol van communicatie komt ook meer zicht op de scholingsbehoefte van medewerkers en kunnen we vanuit het organisatieontwikkelingstraject inspiratiesessies of workshops organiseren.

2.1.3 Organisatieontwikkeling

In 2017 en 2018 is binnen Ruimte een intern ontwikkeltraject ingericht om, naar voorbeeld van MLab, 'een nieuwe manier van werken' breder te implementeren. Om een gemeenschappelijk raamwerk en taal te ontwikkelen, zijn in deze zogenaamde Proefruimte de gemeentelijke werkwijzen onderverdeeld in 3 varianten met elk een eigen kleur: de blauwe, groene en gele werkwijze. Doelen zijn het bewust kiezen voor toepassen van deze verschillende werkwijzen en meer toepassen van de 'gele' vorm.

⁶ Bijvoorbeeld Participatiewijzer van ProDemos.

⁷ Een van de eerste acties is een naar aanleiding van het rapport de Gouden Sleutels ontwikkelde workshop De Nieuwe Dialoog voor een zestiental medewerkers, die samen met drie actieve bewoners is ontwikkeld.

Rol	Toetsen of regisseren	Samenwerken (partner)	Stimuleren/faciliteren/loslaten
Initiatief start...	binnen gemeente	samen met partners	buiten gemeente
Resultaat is bij aanvang ...	zeker	varianten/ scenario's/ keuzes	onzeker
Besluitvorming vindt plaats...	door raad/ college	binnen PPS, ruimte geboden door raad/college (bijv. via stuurgroep)	door initiatiefnemer/samenleving, ruimte geboden door raad/college
Uitvoering ligt bij...	gemeente	gemeente en derden	derden (≠ gemeente)

Naar voorbeeld van de Proefruimte van Ruimte startte medio 2017 Academie De Veranderende Overheid. In de periode 2017 – 2019 was De Academie De Veranderende Overheid het leervehikel om alle medewerkers van Beleid & Ontwikkeling en Veiligheid & Leefbaarheid meer bewust te maken van de verschillende manieren van werken en de 'gele' werkwijze daar waar mogelijk te stimuleren. Hiervoor is bij alle organisatieonderdelen het bovenstaande kleurenmodel geïntroduceerd.

Vanaf 2020 wordt de Academie de Veranderende Overheid geïntegreerd in het algemene organisatieontwikkelings-traject.

2.1.4 Kwalitatieve analyse huidige participatievormen

Burgerparticipatie is niet nieuw. Dit betekent dat we naast nieuwe acties ook kunnen kijken naar oude werkwijzen en structuren en de mate waarin deze nog voldoen aan het huidige tijdsgewricht en de doelen van de burger- en overheidsparticipatie zoals bedoeld in paragraaf 1.2.2 van deze notitie. Daarbij kunnen we tevens nader onderzoeken of de huidige participatievormen een adviserend of besluitvormend karakter hebben en in welke mate zij de zeggenschap van inwoners vergroten. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de adviesraden.

2.1.5 Inzet van loting bij burgerparticipatie

Naast de meer klassieke vormen van burgerparticipatie, waar vaak de usual suspects op af komen, gaan we in 2020 experimenteren met loting. Hier is reeds met wisselend succes ervaring mee opgedaan bij de Burgertops in 2014 en in 2015. En ook voor de bijeenkomst van 30 oktober 2019 zijn mensen middels loting uitgenodigd om mee te praten over onder andere dit plan van aanpak. Op de eerste plaats denken we aan een experiment ter ondersteuning van de grote transitieopgaven in de fysieke leefomgeving, maar als er andere mogelijkheden zijn, kijken we hier ook naar.

2.2 Spoor 2: Uitkomst QuickScan Lokale Democratie

De Quick Scan Lokale Democratie geeft een beeld (momentopname) van hoe het staat met de lokale democratie in een gemeente. Het is een digitale vragenlijst die door vertegenwoordigers van de raad, het college, de ambtelijke organisatie en inwoners wordt ingevuld. De vragen gaan bijvoorbeeld over participatie en bewonersinitiatieven. Gemeenten worden voorafgaand en na de scan begeleid en ondersteund door inhoudelijke experts. Een deel van de deskundigen bestaat uit speciaal hiervoor getrainde griffiers van gemeenten. De scan levert vervolgens een beeld op dat als startpunt kan dienen voor maatregelen binnen de gemeente en om in gesprek met burgers de lokale democratie te versterken.

De voorbereidingen voor de QuickScan zijn gestart. Naar verwachting is de uitkomst medio december 2019 bekend en kunnen we deze in januari 2020 bespreken.

2.3 Spoor 3: nieuwe instrumenten

2.3.1 Implementatie Burgerbegroting

Een burgerbegroting is een georganiseerd proces waarin inwoners van een bepaald gebied of 'gebruikers' van een bepaald domein (bijvoorbeeld sport of cultuur) samen bepalen welke onderwerpen en vraagstukken ze van belang vinden, waar ze in willen investeren, welke oplossingen en innovaties ze waardevol vinden, en welke eindkeuzes ze maken. Daarvoor hebben ze toegang tot het bestaande budget dat een overheid voor het gebied (stad, stadsdeel, buurt) of onderwerp heeft vrijgemaakt.

De inwoners kunnen op basis van een stevige deliberatie (discussie) met elkaar met bestaande posten schuiven, opplussen of verminderen om zo te komen tot beter passende investeringskeuzes voor hun gebied. Dit nodigt uit om samen na te denken over waar het gebied behoefte aan heeft, wat minder of anders kan, welke slimme uitvoeringsalternatieven er zijn of kunnen worden ontwikkeld en of nieuwe samenwerkingen kansrijk zijn.

Tijdens de themabijeenkomst van 15 mei 2019⁸ is gekozen om met de burgerbegroting in te zetten op het bevorderen van zelfsturing en gemeenschapsvorming. Op 24 september 2019 stelde de raad het startbesluit vast. Hierin is bepaald dat de raad de kaders van de burgerbegroting zelf vormgeeft. Hiervoor is het implementatieplan (bijlage 2) opgesteld.

2.3.2 Introductie Kinderburgemeester

Op 2 juli 2019 nam de raad de motie Maastrichtse Kinderburgemeester⁹ aan waarin het college is verzocht een Maastrichtse Kinderburgemeester te benoemen en hiervoor een plan met de taken en bevoegdheden en een communicatietraject richting basisscholen op te stellen.

De motie is uitgewerkt in een uniek Maastrichts plan (bijlage 3). Het idee is om samen met de schoolbesturen een programma op te stellen voor groep 6, waaruit één klas wordt geselecteerd die het schooljaar erna (in groep 7 dus) een kinderburgemeester en twee locoburgemeesters kiest. Middels de behandeling van 3 inhoudelijke thema's in de geselecteerde groep 7 wordt deze groep basisschoolleerlingen hele jaar betrokken en kan een pedagogische verdieping plaatsvinden.

2.3.3 Introductie Jeugdlintje 2020 t/m 2022

Op 2 juli 2019 nam de raad de motie Jeugdlintje¹⁰ aan waarin het college wordt verzocht een jeugdlintje te introduceren voor een periode van 3 jaar.

In de bijgevoegde notitie Maastricht Jeugdlintje (bijlage 4) zijn de criteria voor het jeugdlintje en de selectiecommissie van 3 raadsleden uitgewerkt. Voorstel is om het jeugdlintje in dezelfde week als de uitreiking van de Koninklijke Onderscheidingen door de Burgemeester te laten uitreiken.

⁸ Zie Verslag themabijeenkomst_Burgerparticipatie_en_Burgerbegroting_15_mei_2019

⁹ Zie Motie Kinderburgemeester d.d. 2 juli 2019

¹⁰ Zie Motie Jeugdlintje d.d. 2 juli 2019

3. Projectbeheersing

3.1 Mijlpalen (Fasering en besluitmomenten)

Versterken eDemocratie	2020: 2x inzet MaastrichtForum 'nieuwe stijl'
Kennisontwikkeling participatieve werkvormen	2021: fase 2 Burgerbegroting
Kwalitatieve analyse huidige participatievormen	doorlopend
Inzet loting	juli 2020
Uitkomst QuickScan Lokale Democratie	n.t.b.
Start burgerbegroting	januari 2020
Implementatie Kinderburgemeester	maart/april 2020
Implementatie Jeugdlintje	eerste installatie kinderburgemeester: september 2020 eerste uitreiking: eind april 2020

3.2 Financiën

Budget	2019	2020	2021	2022	2023
Burgerparticipatie	150.000	150.000	PM	PM	PM
Burgerbegroting	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Begrote kosten t.l.v. budget burgerparticipatie					
2019					
2020					
2021					
2022					
2022					
Algemene projectkosten					
• Trekker 1/2 fte en ondersteuning	55.000	55.000	PM	PM.	PM.
• Werkbudget (incl. communicatie ed)	15.000	€ 20.000	PM	PM.	PM.
Versterken eDemocratie					
• Kosten € 2.500/€ 3.000 per enquête	o	regulier	regulier	regulier	regulier
• Ontwikkel- en promotiekosten (inzet MaastrichtForum)	o	10.000	o		
Kennisontwikkeling participatieve werkvormen					
• Werkbudget	5.000	20.000	PM	PM	PM
Organisatieontwikkeling	regulier	regulier	regulier	regulier	regulier
Kwalitatieve analyse huidige participatievormen	o	regulier	o	o	o
Inzet van loting	o	10.000	o	o	o
Quick Scan Lokale Democratie					
• Organisatiekosten	regulier	regulier	regulier	regulier	regulier
Kinderburgemeester					
• Structureel	o	15.000	15.000	15.000	7.500
• Eenmalig	o	5.500	o	o	
Jeugdlintje					
• Organisatiekosten	regulier	regulier	regulier	regulier	regulier
• Werkbudget	o	1.500	1.500	1.500	o
Totaal	75.000	137.000	1.500	1.500	o
Budget Burgerparticipatie	150.000	150.000	PM	PM	PM
Resteert	75.000	13.000			

Voorstel wordt het restant ad € 88.000 over 2019 en 2020 in te zetten voor de kinderburgemeester 2021, 2022 en 2023 (€ 37.500) en jeugdlintje 2021 en 2022 (€ 3.000). Resteert € 47.500 voor uitkomst QuickScan.

Begrote kosten t.l.v. budget burgerbegroting	2019	2020	2021	2022	2023
Burgerbegroting					
Organisatiekosten	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Totaal	ntb	ntb	ntb	Ntb	Ntb
Budget Burgerbegroting	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Voor de projecten van de burgerbegroting in het eerste jaar (2020) is in de programmabegroting een bedrag ad € 150.000 opgenomen. Zie verder de financiële paragraaf van het Implementatieplan Burgerbegroting.					

3.3 Organisatie

Bestuurlijk opdrachtgever 2020, 2021, 2022: Vivianne Heijnen

Spoor 1

Versterken eDemocratie	Ambtelijk opdrachtnemer ism B&O en SCC
Kennisontwikkeling participatieve werkvormen	BCC – Communicatie
Academie De Veranderende Overheid	Ambtelijk opdrachtnemer ism deelnemende OO
Kwalitatieve analyse huidige participatievormen	BCC – Communicatie
Inzet loting	onder andere Ruimte

Spoor 2

Uitkomst QuickScan Lokale Democratie	n.t.b. (in ieder geval griffie i.s.m. ambtelijk opdrachtnemer, verder afhankelijk van uitkomst)
--------------------------------------	--

Spoor 3

Uitvoering Burgerbegroting:	B&O, Ruimte - MLab
Uitvoering Jeugdlintje (ambtelijke ondersteuning):	BCC - Bestuurszaken
Uitvoering Kinderburgemeester:	BCC - Communicatie

Lijst burger- en overheidsparticipatieprocessen najaar 2019 - medio 2020

Bijlage 1: Concept Plan van aanpak burger- en overheidsparticipatie

Uit de ambtelijke inventarisatie (voorjaar 2019) blijkt dat bijna alle beleids- en uitvoeringsafdelingen van de gemeente Maastricht - ieder op hun eigen wijze - bezig zijn met het vergroten van de inwonersbetrokkenheid bij de realisatie van de eigen beleids- of uitvoeringsdoelen. Dit komt in vele vormen tot uiting, van interactieve beleidsvorming tot co-creatie, van burgerpanels tot pizza-avonden met jongeren en burgers die meedenken over het vereenvoudigen van gemeentelijke brieven etcetera. Telkens wordt gezocht naar nieuwe vormen: soms succesvol, soms minder succesvol maar vooral leerzaam. Deze lijst geeft een vooruitblik van een aantal reguliere burger- en overheidsparticipatieprocessen die nu (najaar 2019) lopende zijn danwel de komende periode worden gestart. De lijst is niet volledig, omdat in ieder traject/proces/project telkens opnieuw wordt gekeken hoe burgers kunnen worden betrokken. Daarnaast is overheidsparticipatie uiteraard niet te plannen en staan in de lijst slechts enkele voorbeelden van overheidsparticipatieprocessen die nu actueel zijn.

Naam traject/proces	Periode	Beschrijving proces/doelgroepen	Portefeuille houder	Organisatie-onderdeel	Uitdaging voor wat betreft participatie
Invoering Omgevings wet	Heden tot 2021 (Transitie-fase tot 2029)	Vorbereiding op de komst van nieuwe landelijke wetgeving in het fysieke domein. Aanpassingen worden doorgevoerd op het vlak van ICT, vergunningverlening, toezicht en handhaving, ruimtelijk instrumentarium en het gebruik daarvan, dienstverlening en participatie. Doelgroepen: vergunningaanvragers, bewoners, regiogemeenten, ketenpartners, provincie en partners.	Krabbendam Heijnen deelnemer koppgroep	Ruimte	Participatie bij opstellen Omgevingsvisie: <ul style="list-style-type: none"> • Bereiken van afspiegeling inwoners • Belangenafweging tussen belangen van derden onderling en derden ten opzichte van gemeentelijke /maatschappelijke belangen. • Participatie is één van de onderdelen die meegenomen wordt bij belangenafweging. • Draagvlak is niet altijd hetzelfde als het algemeen belang. Participatie bij opstellen Omgevingsplan (2021-2029): pilot Boschpoort (2018-2019). <ul style="list-style-type: none"> • Uitdagingen dezelfde als bij "Omgevingsvisie", aangevuld met: <ul style="list-style-type: none"> • Het gesprek met bewoners en ondernemers aangaan over 'droge' juridische materie en regels. • Verwachtingsmanagement: het omgevingsplan maakt ontwikkelingen en activiteiten juridisch mogelijk of onmogelijk, maar staat los van de daadwerkelijke realisatie ervan. • Participatie tussen overheden: • Werken aan éénzelfde begrippenlijst, definities en waar mogelijk eenduidigheid in werkprocessen en communicatie rondom vergunningverlening. Na 2020 gaat ook de uitvoering van de Omgevingsvisie en het opstellen en uitvoeren van omgevingsprogramma's in samenwerking met (maatschappelijke) partners en bewoners plaatsvinden. Hier zullen voor een groot deel dezelfde uitdagingen als hierboven genoemd gaan spelen. Daarnaast zal vanaf dit moment ook de vergunningverlening conform nieuwe werkprocessen verlopen, waarbij vooroverleg met initiatiefnemers een grotere rol krijgt en overheden en initiatiefnemers bovendien invulling moeten geven aan de participatieplicht van de Omgevingswet.
Verkeers studie stations-omgeving.	Heden tot ..	Betreft raadsopdracht om een verdiepende verkeersstudie uit te voeren in de Stationsomgeving van Maastricht. Hierbij zijn bewoners, ondernemers, NS, ProRail, Provincie en Arriva de voornaamste belanghebbenden.	Krabbendam	Ruimte	Wordt een variantenstudie uitgevoerd. Stakeholders hebben meegedacht over het plan van aanpak en worden ook gedurende het proces betrokken. Omdat er veel tegengestelde belangen tussen de diverse belanghebbenden zijn, is noodzakelijk om tot een objectieve studie te komen.

Naam traject/proces	Periode	Beschrijving proces/doelgroepen	Portefeuille houder	Organisatie-onderdeel	Uitdaging voor wat betreft participatie
Energie transitie	Vanaf 2020	Voor de energietransitie moet een Regionale Energiestrategie (RES) worden opgesteld dat zorgt voor draagvlak en acceptatie bij maatschappelijke partners (burgers, bedrijven, groene partijen, netbeheerders) in Zuid-Limburg. In de transitievisie Warmte brengt de gemeente uiterlijk eind 2021 per wijk alternatieve warmtevoorzieningen en een tijdspad voor realisatie in beeld.	Krabbendam	Ruimte	Uitdaging is om een participatieproces op gang te brengen dat enerzijds bijdraagt aan het formuleren van het beleid en anderzijds de betrokkenheid en het draagvlak voor de energietransitie vergroot. Hiervoor zullen meerdere en diverse, op elkaar aansluitende, participatievormen voor moeten worden ingezet.
Ontwerp proces Tongerse weg:	2019/2020 (start indien raad positief besluit op 8/10/19)	Gezamenlijk komen tot een gedragen ontwerp voor de Tongerseweg. Veel aandacht voor leefbaarheid in combinatie met de verkeersfunctie van de weg. Aanwonenden, bewoners en ondernemers in de directe omgeving. Belangenorganisaties buurt. Belgische wegbeheerder, TLN/EVO, basisschool Wolder, gemeente Riemst, Fietsersbond, VVN. Politie, landbouwverkeer.	Krabbendam	Ruimte	Uitdaging is om vanuit de verschillende uitgangspunten en randvoorwaarden tot een gedragen ontwerp te komen, waarbij de verschillende belangen in evenwicht worden gebracht.
Verkeers studie stations-omgeving.	Heden tot ..	Betreft raadsopdracht om een verdiepende verkeersstudie uit te voeren in de Stationsomgeving van Maastricht. Hierbij zijn bewoners, ondernemers, NS, ProRail, Provincie en Arriva de voornaamste belanghebbenden.	Krabbendam	Ruimte	Wordt een variantenstudie uitgevoerd. Stakeholders hebben meegedacht over het plan van aanpak en worden ook gedurende het proces betrokken. Omdat er veel tegengestelde belangen tussen de diverse belanghebbenden zijn, is noodzakelijk om tot een objectieve studie te komen.
Project Toekomst Centrum De Heeg	Heden tot ..	Project moet oplossingen bieden voor een aantal structurele problemen én actuele vraagstukken ten aanzien het centrum. Na een 1 ^e denkrichting is er in het voorjaar van 2019 een participatief proces gestart met de buurt en andere betrokken partijen, waaronder buurtnetwerk Like De Heeg en Ondernemers winkelcentrum.	Krabbendam Jongen	Ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • Verwachtingenmanagement: er zijn geen garantie op resultaten • Hoe alle kikkers in de kruiwagen houden en zorgen dat er (mede)eigenaarschap ontstaat voor mogelijke oplossingen. • Is erg arbeidsintensief
Voetbalvelden Akersteenweg	Heden tot ...	Betreft de invulling van de voetbalvelden en het leegstaande kleedclubgebouw aan de Akersteenweg. Het participatieve proces wordt vormgegeven met bewoners en de scouting.	Krabbendam	Ontwikkeling	Op dit moment worden de mogelijkheden van het gebouw en het terrein nader verkend. Afhankelijk hiervan wordt met de participanten gekeken naar een toekomstbestendige invulling. De uitdaging is om goed te kijken wat iedere partij zelf kan bijdragen aan de realisatie van de ideeën en de wensen en of de gemeente hier een bijdrage aan kan leveren.
Groene Loper Lab "Samen werken aan brede waarde(n) creatie in en met buurten".	Heden tot ...	Centraal staat de vraag: Kan de positieve energie als gevolg van de aanleg van de tunnel en de geplande woningbouw worden gebruikt om maatschappelijke ontwikkelingen in het gebied te stimuleren. De rode draad is: Verbinden en in verbinding zijn tussen leefwereld (onze inwoners) en het systeem (de gemeente). Dat is geen project van A naar B, maar een proces van A naar Anders.	Heijnen De Graaf, Jongen, Janssen	Sociaal ism Ruimte & economie	Via praktijkvoorbeelden de ontwikkeling laten zien met als beoogd resultaat dat we anders samenwerken in de relatie inwoners-gemeente. Uitdagingen: <ul style="list-style-type: none"> • Acceptatie van de deelnemers en partners, in- en extern. • Verandering van houding en gedrag van zowel het systeem (professionals en ambtenaren) en de inwoners.

Naam traject/ proces	Periode	Beschrijving proces/ doelgroepen	Portefeuille houder	Organisatie-onderdeel	Uitdaging voor wat betreft participatie
Actualisering Woonprogramma	Heden tot en met 2025	Samen met partners betrokken bij volkshuisvesting toewerken naar: een herzien en actueel (kwantitatief en kwalitatief) kader voor de beoordeling van woningbouwplannen voor de periode 2021-2025; een concrete woningbouw-programmering 2021-2025, en; een indicatieve woningbouw-programmering 2026-2030), te actualiseren in de loop van 2025.	Heijnen	Ruimte	Participatie zal worden opgezocht met belanghebbenden zoals woningbouwcorporaties en marktpartijen. Uitdaging ligt met name in het snel kunnen omgaan met veranderingen in de steeds dynamischer wordende woningmarkt waarin de gemeente een faciliterende en registrerende rol vervult. Het Rijk is kaderstellend en andere partijen ontwikkelen, bouwen en beheren. Door partijen aan de voorkant van het vaststellingsproces te betrekken bij de wijze waarop de gemeente om wil gaan met die dynamiek ontstaat begrip voor een flexibele wijze van woningprogrammering.
Evaluatie structuurvisie Wonen Zuid-Limburg	2020 -	Proces en inhoud van evaluatie moet nog worden ingericht op basis van voorstel Bestuurlijk Overleg Wonen Zuid-Limburg aan de colleges. Besluitvorming over proces/inhoud evaluatie vindt plaats in november 2019.	Heijnen	Ruimte	Participatieproces zal worden ingericht zodra de colleges van de Zuid-Limburgse gemeenten over proces en inhoud van de evaluatie hebben besloten. De uitdagingen daarbinnen zullen eind 2019 worden benoemd.
Veilige Buurten aanpak	Heden tot ...	Buurtbewoners van Caberg, Malpertuis, Brusselsepoort West, Daalhof, De Heeg, Limmel, Nazareth, Malberg, Oud-Caberg, Mariaberg, Wittevrouwenveld en Wyckerpoort werken samen met de 7 Veilige Buurten Teams aan de leefbaarheid van de buurt.	De Graaf	Sociaal	Het vinden van betrokken buurtbewoners die zich actief willen inzetten. De betrokkenheid en inzet van de deelnemende organisaties is wisselend c.q. staat ter discussie.
Duurzame en Innovatie ontmoetingsplek Heugemerveld	Heden tot	Initiatief van werkgroep Buurthuis Heugemerveld waarbij op basis van een integrale gebiedsvisie gekeken moet worden waar de ontmoetingsplek kan worden gerealiseerd.	De Graaf Krabbendam	Sociaal	Vraagstukken op het gebied van buurthuis, leefbaarheid/veiligheid, toegankelijkheid/parkeren, hittestress/milieu en de visie van de buurt op Heugemerveld.
Kader Buurt-netwerken	Heden tot ...	Alle inwoners	De Graaf Heijnen	Sociaal	Participatief proces vindt tot dusver plaatst met de direct belanghebbenden (de buurt-netwerken zelf), terwijl het concept met de hele stad/ alle inwoners besproken zou moeten worden om te kijken of er wel behoefte aan is.
Vreedzame buurt Malberg	Heden tot ...	Bij De Vreedzame Wijk wordt de methodiek De Vreedzame School toegepast op wijkniveau. Kinderen leren (o.a.) op een vreedzame manier conflicten op te lossen en elkaar en andere buurtbewoners positief te benaderen. Door de methode niet alleen op school toe te passen maar met partijen in de hele wijk is de impact groter. Deelnemers: Buurtnetwerk, school, Kinderopvang in Maastricht, ouders/verenigingen	De Graaf	Sociaal	Duurzame deelname ouders en verenigingen
Aanpak fysiek/ sociaal Pottenberg	Heden tot 2024	Aanleiding sloop woningen winkelplint en sociale problematiek. Buurt Potenberg, handhaven kloppend hart, verbetering onderlinge samenhang en leefklimaat en terugdringen zorgvragen	De Graaf Heijnen Krabbendam	Ontwikkeling Ruimte Sociaal Economie	Samen met bewoners en ondernemers proces ingaan en integraal vormgeven. Uitdaging is verwachtingenmanagement, representativiteit en bereiken/deelname van kwetsbare bewoners. Hoe vast te stellen of er een brede behoefte en breed draagvlak is van gebruikers van de nieuwe locatie, gelijkwaardig invullen van ieders rol. Vrijmaken gelden leefbaarheidsfonds.

Naam traject/ proces	Periode	Beschrijving proces/ doelgroepen	Portefeuille houder	Organisatie-onderdeel	Uitdaging voor wat betreft participatie
Aanpak Malpertuis	Heden tot 2021	Aanleiding Sloop woningen en winkelplint. handhaven/creëren kloppend hart. Doel: komen tot een gedragen buurtvoorziening die (financieel) zelfstandig kan draaien en een meerwaarde vormt voor de bewoners van Malpertuis en Caberg.	De Graaf Heijnen Krabbendam	Ruimte Sociaal	Insteek cocreatie met div. buurtnetwerken, werkgroep Groen en div. andere partijen van een buurtpaviljoen in het Viegenpark Verwachtingenmanagement, afstemming met bestaande voorzieningen, beperkt budget, bereiken (kwetsbare) bewoners en hoe vast te stellen of er een brede behoefte en breed draagvlak is van gebruikers van de nieuwe locatie.
Blauwe Zorg in de wijk	Heden tot 2022 (jaarlijks go/no-go moment)	Gezondheidsambassadeurs. Bewoners kijken adhv positieve gezondheid wat er in hun buurt verbeterd kan worden.	De Graaf	Sociaal	Bewoners zoeken zelf uit welke verbeteringen op het gebied van gezondheid in de breedste zin van het woord in hun buurt opgepakt kan worden.
Kloppend Hart	Heden tot	Betreeft de ambitie uit het coalitieakkoord Kloppend Hart in de Buurt.	De Graaf	Sociaal	Wordt gezocht naar creatieve manieren van burgerparticipatie. Zo zijn de beleidsmedewerkers sociaal een ochtend in een achttal buurten rond gaan lopen en buurtbewoners spontaan gaan aanspreken. Intensiteit participatief proces moet nog worden bepaald.
Inclusie	Heden	Met bewoners kijken hoe je van onderop de buurt toegankelijker en inclusiever kunt maken in de pilotbuurten Amby en Wyck.	De Graaf	Sociaal	Nieuwe mensen in de buurt bereiken en ook andere beeldvorming over inclusie en toegankelijkheid (niet alleen lichamelijk beperkingen). Overdracht van kennis en ervaringen naar andere buurten en (vrijwilligers)organisaties.
Global Goals		Mondiaal Maastricht, CNME, Maastricht University, UNU-Merit, Maastricht Management School. Mondiaal Maastricht vervult een HUB-functie voor de gemeente Maastricht. Hiervoor krijgt de stichting Mondiaal Maastricht ook subsidie	De Graaf Krabbendam	Bestuurs zaken	De "usual suspects" staan klaar om te participeren. Het bereiken en activeren van de inwoners van Maastricht blijft een uitdaging. Hoe betrekken we de inwoner uit Maastricht bij deze vrij abstracte methode (als in; de Global Goals) om "de wereld een stukje beter te maken"
Studenten stad		Studentenstad probeert via 4 actielijnen er voor te zorgen dat studenten zich thuis voelen in Maastricht: optimale informatie & communicatie; bloeiend studentenleven; verbinden van studenten met de stad en haar bewoners; faciliteren van studenten en afgestudeerden in het vinden van een baan	Jongen	Economie	Dit uitvoeringsprogramma wordt samen met studenten, Zuyd en UM uitgevoerd. Het gaat hier om diverse vormen van participatie. Insteek is er op gericht studenten en de kennisinstellingen te verbinden met de stad (en haar stedelijke problematieken) vice versa en de buurten.
Lokaal Sportakkoord	Heden tot	Door het aanstellen van een sportformateur wordt getracht om - in navolging van het nationaal sportakkoord - een lokaal sportakkoord af te sluiten met organisaties en instellingen op het gebied van sport, welzijn, onderwijs en zorg waarin ambities worden geformuleerd gericht op versterking van de sport en optimale benutting van de maatschappelijke kracht ervan. Startbijeenkomst is 25 september 2019. Opzet is een uitgebreid participatieproces met de buurten te doorlopen, gedurende een periode van zo'n 4 jaar.	Jongen	Sociaal	Startbijeenkomst was een succes. Uitdaging is betrokkenheid te creëren via vijftal vervolg-sessies

Naam traject/ proces	Periode	Beschrijving proces/ doelgroepen	Portefeuille houder	Organisatie-onderdeel	Uitdaging voor wat betreft participatie
2e tranche binnensport accommodaties	Heden tot medio 20.. (3 mnden na besluitvorming PO en VO.	Doel is binnensport-accommodaties die beter tegemoetkomen aan en in evenwicht zijn met de wensen, behoeften, vraag, gedrags patronen en financiële mogelijkheden van de toekomst. Daarna uitvoering waarbij participatie regelmatig onderdeel van zal zijn.	Jongen	Sociaal	Zeer beperkt participatieproces omdat besluitvorming zeer duidelijke relatie heeft met onderwijs besluitvormingen PO en VO. Zal na besluitvorming PO en VO sportcafé plaatsvinden. Daarvan is de uitdaging om alle gebruikers van de nieuwe / te renoveren sportvoorzieningen te betrekken en de diverse wensen/behoefte en belangen op elkaar af te stemmen en laten passen in het beschikbaar budget.
Nota beweegvriendelijke omgeving	Heden tot en met 2020	Doel is dat elke Maastrichtenaar een beweegvriendelijke leefomgeving heeft die faciliteert, stimuleert en uitdaagt om te sporten en bewegen. Participatieproces is opgestart met een sportcafé en informatiebijeenkomst raad medio 2018. Loopt deels i.s.m. het participatieproces sportakkoord, bijeenkomst 25 september met Maastrichtse sport- en beweegaanbieders.	Jongen	Sociaal	De opkomst was goed, zowel bij sportcafé als bij raadsinformatiebijeenkomst. Bij het sportcafé waren naast de usual suspects ook andere personen aanwezig. Reacties waren positief. Belangen zijn niet tegengesteld maar aanvullend. Het is vooral nu beleidsparticipatie, later richting uitvoering moeten mensen ook zelf actief worden.
Skills in de stad	Heden tot	Betreft een pilotproject van gemeente i.s.m. Rijksvastgoedbedrijf en exploitant (Portos). Streven is jongeren, die uitgevallen zijn, een plek te bieden waar ze tijdelijk kunnen wonen en ze naast begeleiding, ook scholing krijgen richting werk. Beoogde locatie is de kazerne aan de Scharnerweg. Er is een informatiebijeenkomst geweest voor de buurt en omwonenden waar nu ook een klankbordgroep is geformeerd.	Jongen	Sociaal	Uitdaging is enerzijds draagvlak creëren en anderzijds verbindingen leggen tussen de (toekomstige) bewoners en de buurt. Hiervoor wordt onderzocht of er functies kunnen worden toegevoegd die een meerwaarde hebben voor de buurt én voor de bewoners.
Speaking Minds	Lopend	Speaking minds is een jongeren denktank: jongeren leren over armoede, over armoedebeleid bij een gemeente en geven adviezen met betrekking tot armoedebeleid. Er vindt ook terugkoppeling plaats wat er met de adviezen van de jongeren gedaan is. Lessen worden een door een ervaringsdeskundige. Beleidsmedewerkers hebben uit hoe een gemeente werkt.	Janssen	Sociaal	Borging om uitvoering structureel te maken
Klantpanel Kredietbank Limburg (KBL)	Lopend	KBL heeft 5 cliënten gevraagd voor een klantenpanel. Proces staat nog in begin.	Janssen	Sociaal	Het is nog zoeken hoe de rol van het panel goed kan worden ingevuld.

Naam traject/proces	Periode	Beschrijving proces/doelgroepen	Portefeuille houder	Organisatie-onderdeel	Uitdaging voor wat betreft participatie
Burger initiatief AANZet	lopend	AANzet staat voor Maastrichtse Alliantie tegen Armoede, bestaande uit een groep van mensen en organisaties, die op ad hoc basis een samenwerkingsverband gevormd hebben om armoede in Maastricht aan de orde te stellen	Janssen	Sociaal	Aanzet is gestart met een duidelijke doelstelling om armoede prioriteit te geven in het nieuwe coalitieakkoord en om ervaringsdeskundigen daarin een stem te geven. Dat is gelukt, nu is het risico dat de energie weg is omdat er geen doelen meer zijn. Inzet van Aanzet en haar netwerk blijft nodig om de stem en het perspectief van de ervaringsdeskundigen te horen. Daarom wordt samen verkend hoe AANzet input kan blijven leveren bij de uitvoering van de aanpak van armoede en schuldhulpverlening.
FLOW		Informeel (buurt)bijeenkomsten met ervaringsdeskundigen, gericht op re-integratie. Is een burgerinitiatief gericht op werklozen van 45 jaar en ouder waarbij gemeente allereerst een ondersteunende en faciliterende rol gespeeld heeft. Vervolgens is gemeente duurzaam betrokken doordat het initiatief nadrukkelijk deel is gaan uitmaken van de Aanpak Ouderenwerkloosheid.	Janssen	Sociaal	Onderlinge rol- en taakverdeling: het resultaat van dergelijke initiatieven valt of staat met helderheid welke partij welke inzet levert; welke ondersteuning kan de overheid bieden en wat vraagt dat dan concreet van de initiatiefnemer zelf en is dat haalbaar. Bekostiging: waar de vrijwilligers het kleinschalige initiatief in eerste instantie nog zelf bekostigden, werd dit een probleem toen het groter groeide. Dit vraagt aandacht voor een goede kostenraming aan de voorkant. En helderheid in hoeverre gemeente bereid is om bepaalde zaken, eventueel op termijn, financieel te ondersteunen.
Reintegratie	nog op te starten	Doorontwikkeling Aanpak Jeugdwerkloosheid Hierbij worden nadrukkelijk ervaringsdeskundige jongeren betrokken. Verdere vorm en invulling is nog te bepalen	Janssen	Sociaal	
Maastricht Brand Partners	Vanaf okt 2018 voor onbepaalde tijd	Ruim 20 bedrijven, instellingen en organisaties in de stad werken samen aan de branding (positionering) van Maastricht. Het betreft partners die door hun activiteiten het imago en de naamsbekendheid (samen: het merk) van Maastricht beïnvloeden. En die tegelijkertijd voor hun succes (deels) afhankelijk zijn van dat merk. Samen hebben ze drie merkwaarden afgesproken waarop ze de stad willen profileren: carrièrekansen, cultuurstad en internationale stad.	Burgemeester	Communicatie	Focus op de drie merkwaarden is de grootste uitdaging. Een stad is zoveel meer dan de drie afgesproken merkwaarden, en toch hangt het 'warenhuis' Maastricht maar drie jurken in de etalage. Focus en samenwerking is voor de interne organisatie minstens zo'n grote uitdaging.
Veiligheid Beleving	2020 -	Doel: verbeteren van de veiligheidsbeleving in de vijf geprioriteerde buurten: Wittevrouwenveld, Nazareth, Wyckerpoort, Mariaberg, Pottenberg. Partners en betrokken burgers stellen samen een buurtagenda op en gaan hier mee aan de slag.	Burgemeester	V&L	Burgerbetrokkenheid centraal stellen. Een integrale samenwerking tussen burgers en ketenpartners tot stand brengen waarbij de burgers zelf voorstellen doen ter verbetering van de veiligheidsbeleving in de buurt.

Naam traject/ proces	Periode	Beschrijving proces/ doelgroepen	Portefeuille houder	Organisatie- onderdeel	Uitdaging voor wat betreft participatie
Working on Europe		De gemeente Maastricht, de Provincie Limburg en de Universiteit Maastricht bundelen meerjarig hun krachten om Maastricht steviger te profileren als de werkplaats voor Europa. Het meerjarig programma Maastricht, Working on Europe kent 3 inhoudelijke programma-doelstellingen: 1. Maastricht als 'Centre of Excellence' op het gebied van multidisciplinair Europa-onderzoek; 2. Maastricht, de plek waar het debat en dialoog over Europa gevoerd wordt en 3. Uitdragen en koesteren van het Europees Erfgoedlabel voor het Verdrag van Maastricht.	Burgenmeester Heijnen	Bestuurszaken	Participatie van burgers uit stad en regio in de activiteiten van Maastricht, Working on Europe, binnen de verschillende programmadoelestellingen. Daarbij gaat het om de meer 'passieve' vorm van participatie (bijwonen van en deelnemen aan activiteiten georganiseerd vanuit Studio Europa), maar vooral ook om het stimuleren van actieve participatie (het organiseren van voor het programma relevante activiteiten die vanuit Studio Europa worden ondersteund en gefaciliteerd). Doelstelling is om uiteindelijk ook burgers met een grotere afstand tot de Europa-onderwerpen te betrekken: door ze minimaal te informeren, maar op termijn ook actief te betrekken.
Terrassenbeleid	Heden tot februari 2020	Participatie is al gestart met een enquête onder horeca-ondernemers. De resultaten van de enquête worden besproken met die horecaondernemers. Daarnaast wordt een bijeenkomst georganiseerd met belanghebbenden in de binnenstad en Wyck (winkeliersvereniging, CMM, Samen Onbeperkt, en buurtverenigingen). En er wordt een overleg gepland met de eerdergenoemde betrokkenen waarin oplossingsrichtingen worden besproken.	Burgenmeester Aarts Heijnen	V&L	Uitdagingen zijn: Het korte tijdsbestek, aangezien e.e.a juridisch in februari 2020 geregeld moet zijn. Aandacht voor verschillende belangen zonder dat individuele belangen de overhand krijgen Verwachtingen temperen Bereiken van alle belanghebbenden en niet alleen de mensen die naar de bijeenkomsten komen en/of verbaal sterk zijn en dus goed hun standpunt kunnen verwoorden. Omgaan met mensen die zeggen namens de buurt/buren te spreken, terwijl dat niet altijd klopt.
Actualisatie horecabeleid	Heden tot	Betreft een beperkte en technische actualisatie die door het college wordt afgehandeld en waarvoor door de wethouder een klankbordgroep met ondernemers en bewoners is ingesteld.	Aarts	Economie	Uitdaging is o.a. omgaan met tegengestelde belangen. Zie ook terrassenbeleid.
Mijn Groen Maastricht	2015 Gestart als pilot, Nu structureel	Inwoners van Maastricht kunnen zelf aan de slag met een stukje groen in de buurt. Het openbaar groen in hun buurt kunnen ze mede ontwerpen, opfleuren en onderhouden. Dit zelfbeheer kan de burger alleen doen of samen. Denk aan boomspiegels, stukken gazon, plantenbakken, bloemperken, perken met struiken, buurttuinen en natuurspeelplekken. Er is veel rechtstreeks contact met de burgers, o.a. middels een intake aan huis.	Aarts (beheer) Krabbendam (structuur)	Stads-beheer	De continuïteit van het zelfbeheer verdient aandacht. Draagvlak en draagkracht bij betrokkenen en omwonenden verdient aandacht. Dit draagvlak en draagkracht is een voorwaarde om het project te laten slagen. De interne afstemming ofwel de landing van het project in de eigen organisatie is een punt van aandacht.

NB

Adviesraden (IASD,ASM, CIMM, Jongerenraad), cliëntenraden Participatiewet etc. en belangenbehartigers zoals Stichting Samen Onbeperkt en Stichting Belangen Gehandicapten MTB zijn niet opgenomen in de lijst. Hiermee wordt doorlopend overlegd.

Implementatie Burgerbegroting

Bijlage 2: Concept Plan van aanpak burger- en overheidsparticipatie

Inhoud

1. Inleiding	33
1.1 Aanleiding	33
1.1.1 Coalitieakkoord Maastricht Onbegrensd en Ontspannen en Uitvoeringsprogramma	33
1.1.2 Bezoek Antwerpen en raadsessies	33
2. Definitie en Doelen	35
2.1 Definities	35
2.2 Doelen	35
2.3 Resultaat	35
2.3.1 Indicatoren	35
2.4 Afbakening	35
2.5 Afhankelijkheidsrelatie met andere projecten	37
2.5.1 Plan van aanpak burger- en overheidsparticipatie	37
2.5.2 Omgevingswet	37
2.5.3 Ontwerp omgevingsvisie	37
2.5.4 Sociaal domein	38
2.5.5 Kader Buurtnetwerken	38
2.5.6 Landelijke en provinciale ontwikkelingen	38
2.5.7 Maastricht-Lab	38
3. Ontwerp, randvoorwaarden en aanpak	39
3.1 Ontwerp Burgerbegroting	39
Stadsbrede uitrol	39
Burgers laten kiezen uit thema's én projecten	39
Accent op Offline	39
Samen keuzes maken	39
3.2 Werkwijze – in Concept	39
Stap 1: Belangrijkste thema's kiezen	39
Stap 2: Het geld verdelen over de thema's	39
3.3 Randvoorwaarden	40
Kaders	40
Conceptcriteria projecten	41
4. Projectbeheersing	43
4.1 Mijlpalen	43
4.2 Tijd	43
4.3 Financiën burgerbegroting 2020	44
4.4 Communicatie	45
5. Projecten	47
5.1 Proces bij projecten.	47
5.2 Samenwerkingsovereenkomst	47

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Maastricht heeft de ambitie uitgesproken dat burgers meer ruimte voor zelfsturing in de eigen leefomgeving krijgen en dat gemeenschapsvorming in de buurt verder moet worden gestimuleerd. Een instrument dat rondom deze thema's wereldwijd zijn waarde heeft bewezen is de zogenaamde burgerbegroting. De burgerbegroting is een nieuw experiment rondom burger- en overheidsparticipatie voor de stad Maastricht, die een plek krijgt in het nieuwe en bredere plan van aanpak burger en overheidsparticipatie.

1.1.1. *Coalitieakkoord Maastricht Onbegrensd en Ontspannen en Uitvoeringsprogramma*

In het coalitieakkoord Maastricht onbegrensd en ontspannen staat al opgenomen dat er een experiment met een burgerbegroting in een aantal buurten met een burgerbegroting wordt opgesteld. Hiermee krijgen inwoners rechtstreeks zeggenschap en verantwoordelijkheid over de inzet van budgetten voor de verbetering van de directe leefomgeving.

1.1.2 *Bezoek Antwerpen en raadsessies*

Op vrijdag 25 januari 2019 brachten 30 (burger)raadsleden en wethouder Vivianne Heijnen ter oriëntatie op de burgerbegroting een werkbezoek aan Antwerpen. Het werkbezoek was een eerste stap van de gezamenlijke verkenning met de raad hoe we een pilot burgerbegroting kunnen inrichten.

In vervolg hierop is op 15 mei 2019 een bijeenkomst geweest met (burger)raadsleden over de brede thematiek van burgerparticipatie en concreet de burgerbegroting. De vraag is gesteld voor welke uitdagingen de Maastrichtse burgerbegroting een oplossing moet bieden. De uitkomst van dit interactieve deel rondom de burgerbegroting was duidelijk. De aanwezigen kozen ervoor om met de burgerbegroting met name in te zetten op het bevorderen van zelfsturing en gemeenschapsvorming¹. Op basis van deze beleidsdoelen gaan we het implementatieplan mede vormgeven.

Ondertussen is verder onderzoek is gedaan naar de concrete ontwerpkeuzes die we moeten maken om een burgerbegroting te realiseren. Op dinsdag 9 juli 2019 vond een informeel overleg plaats met (burger)raadsleden over het plan van aanpak burger- en overheidsparticipatie en het implementatieplan van de burgerbegroting. Tijdens dit overleg hebben we onder andere gesproken over de ontwerpkeuzes van de burgerbegroting. In dit implementatieplan werken we alle ontwerpkeuzes uit.

---

¹ Zie Verslag_themabijeenkomst_Burgerparticipatie_en_Burgerbegroting_15_mei_2019

2. Definitie en Doelen

2.1 Definities

Om te definiëren wat een burgerbegroting is, gebruiken we hieronder een definitie van Joop Hofman. Hofman is een burgerbegrotingsexpert en heeft de raad op 15 mei 2019 ook bijgepraat over dit instrument.

Burgerbegroting: een burgerbegroting is een georganiseerd proces waarin inwoners van een bepaald gebied of 'gebruikers' van een bepaald domein (bijvoorbeeld sport of cultuur) samen bepalen welke onderwerpen en vraagstukken ze van belang vinden, waar ze in willen investeren, welke oplossingen en innovaties ze waardevol vinden, en welke eindkeuzes ze maken.

2.2 Doelen

Voor de doelen verwijzen we naar het hoofddoel zoals opgenomen in het Plan van aanpak Burger- en overheids-participatie: 'Het versterken van de lokale democratie zodat de lokale overheid samen met haar inwoners - elk vanuit een eigen verantwoordelijkheid en eigenaarschap - concreet kan bijdragen aan de oplossing van maatschappelijke problemen. Daarbij trachten we om bewoners te stimuleren meer betrokken te zijn en steeds meer invloed en zeggenschap te nemen over de eigen leefomgeving'.

Specifiek voor de burgerbegroting leverde de raadsessie van 15 mei 2019 op dat zelfsturing en gemeenschapsvorming werden aangehaald als belangrijke doelstelling om te realiseren via de burgerbegroting.

2.3 Resultaat

De burgerbegroting gaat over het agenderen van thema's, deliberatie, prioriteiten en keuzes maken. Het proces is hierbij dus van groot belang. Door middel van gezamenlijke uiteenzetting van argumenten zullen burgers tot een rijke afweging komen van projecten. Dit resultaat bekijken we conform de opgestelde doelen. Om dit proces zo goed en breed mogelijk te organiseren kiezen we voor een zo breed mogelijke communicatie. Goed om in ogen-schouw mee te nemen; elke burgerbegroting is klein begonnen. In jaar 1 valt nog weinig te zeggen over het succes gemeten aan het aantal deelnemers. In de Nederlandse gemeente Duiven deden in het eerste jaar 69 unieke deel-nemers mee, dat waren er al meer dan het eerste keer in Antwerpen. Belangrijk is om te vermelden dat een burger-begroting zich ook qua reikwijdte zal vergroten als projecten uit jaar 1 worden gerealiseerd. Het enthousiasme en zin om deel te nemen zal zich namelijk vergroten door het zien van concrete resultaten.

2.3.1. Indicatoren

Conform de doelen 'stimuleren van gemeenschapsvorming' en het 'stimuleren van zelfsturing in de eigen leef-omgeving' laten we een extern onderzoek uitvoeren om de ontwikkeling van deze indicatoren te bekijken. De universiteit Nijmegen voert dit onderzoek gezamenlijk met de universiteit Gent uit. Zaken die ze onder andere meenemen: is het vertrouwen in de Maastrichtse politiek bij de deelnemers veranderd? Welk rapportcijfer geven de deelnemers aan de burgerbegroting? Welk type burgers waren aanwezig?

2.4 Afbakening

Bij de burgerbegroting is het de bedoeling dat burgers zelf projecten aandragen en ook zelf beslissen welke projecten geld krijgen. Hierin schuilt een risico dat er projecten worden gekozen die haaks staan op gemeentelijk beleid of niet vallen binnen de bevoegdheid van de gemeente Maastricht. Om dit te voorkomen zal het college een 'longlist' opstellen van thema's. Door burgers uit deze thema's een selectie te laten maken voorkomen we dat er projecten worden ingediend die in de praktijk niet uitvoerbaar zijn of niet passen bij de beleidsambities van de gemeente Maastricht. De longlist staat hieronder.

Ontmoeting en levendigheid

In winkelcentra (buurtcentrum/wijkcentrum/stadsdeelcentrum)
Evenementen, (cultuur)optredens, feesten
Cursussen en vorming (zoals huiswerkbegeleiding)
Ondernemerschap (organisaties, bedrijfsverzamelgebouwen, ZZP-ers)
Buurtcultuurplekken, broedplaatsen, ateliers
'Voor de buurt-door de buurt' initiatieven
Levendigheid in groen, in parken en op straat
Speelterrinen
Sporten in buurten/parken
Evenementen in buurten

Bewoners

Kwetsbare mensen
Armoedebestrijding
Deeleconomie (het huren, lenen, geven, ruilen, delen van bijvoorbeeld kennis, ruimte, mobiliteit, zorg, goederen, energie en dergelijke)
Circulaire economie (minimaal grondstofgebruik en maximaal hergebruik)
Iedereen doet mee/stimuleren participatie
Eigen regie in zorg en ondersteuning
Zorg voor elkaar
Weerbaar/vreedzaam opgroeien
Mensen richting arbeidsmarkt brengen

Het openbaar gebied

Vergroenen, natuur en soortenrijkdom (tijdelijke parken)
Lopen en fietsen (door ouderen/naar school/....)
Sporten
Veiligheid
Innovatie/'Smartcity'
Fietsenstallingen
Kunst

Gebouwen en (eigen) terreinen

Monumenten en archeologische terreinen
Stadslandbouw en volkstuinieren
Klimaatveranderingen (water opvang eigen terrein/meer schaduw en koelte)
Verduurzaming (energie besparing en opwekking)
Leegstand en lege terreinen

Eerste idee om kosten inzichtelijk te maken voor inwoners.
Er worden meer van deze voorbeelden uitgezocht.

2.5 Afhankelijkheidsrelatie met andere projecten

2.5.1 Plan van aanpak burger- en overheidsparticipatie

Algemeen doel van het plan van aanpak burger- en overheidsparticipatie is het versterken van de lokale democratie zodat de lokale overheid samen met haar inwoners - elk vanuit een eigen verantwoordelijkheid en eigenaarschap - concreet kan bijdragen aan de oplossing van maatschappelijke problemen. Daarbij probeert de lokale overheid om bewoners te stimuleren meer betrokken te zijn en steeds meer invloed en zeggenschap te nemen over de eigen leefomgeving. De burgerbegroting is een van de drie nieuwe instrumenten van het plan van aanpak en is door de gehanteerde methodiek hét instrument waarmee het vergaands wordt geëxperimenteerd met het zeggenschap van inwoners.

2.5.2 Omgevingswet

De Omgevingswet stimuleert burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties om zelf met initiatieven te komen en de overheid om daarbij te ondersteunen. Geredeneerd vanuit overheden: van “nee, tenzij...” naar “ja, mits...”. De gemeenteraad heeft daarbij nu traditioneel een kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol. Overheidsparticipatie moet binnen die kaders ruimte geven aan initiatieven. De methodiek van de burgerbegroting zoals Maastricht deze kiest is hier een goede testcase om te bekijken in hoeverre we initiatieven kunnen faciliteren.

2.5.3 Ontwerp omgevingsvisie

De werkwijze van de burgerbegroting past nauw bij het uitgangspunt uit de omgevingsvisie waarbij het versterken van de relatie tussen gemeente en samenleving door een gebiedsgerichte aanpak een doel op zich is. Hieronder de specifieke passage uit de concept omgevingsvisie (paragraaf 6.1).

Passage concept omgevingsvisie:

Maastricht kiest ervoor om in de toekomst meer gebiedsgericht te werken, waarbij fysieke, economische, sociale en veiligheidsopgaven in samenhang worden benaderd. De buurt staat centraal, niet het betreffende beleidsveld. De gemeente streeft daarbij naar brede waardencreatie in en met buurten, door verschillende problemen en kansen in samenhang te benaderen en waar mogelijk te koppelen. Dat vraagt om een aanpak met een juiste balans tussen ‘sturen en volgen’ als gemeente. Daarbij is het niet meer altijd vanzelfsprekend dat de gemeente het initiatief neemt bij het oplossen van diverse vraagstukken. Inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties kunnen en willen vaak zelf werken aan een leefbare stad. Dat vraagt om maatwerk per buurt en per opgave, met aandacht voor de juiste partners, de juiste prioriteiten en de gewenste ontwikkelrichting per gebied. De gebiedsprofielen zijn hierbij richtinggevend maar niet ‘in beton gegoten’ of allesomvattend. De ‘agenda van de buurten’ wordt in de toekomst samen met bewoners en partners vormgegeven. De gemiddeld genomen meer kwetsbare buurten (zoals beschreven in de gebiedsprofielen in deel 2 van de Omgevingsvisie) krijgen hierbij extra aandacht.

Uitgangspunten

Het versterken van de relatie tussen de gemeente en de samenleving is in deze gebiedsgerichte aanpak een doel op zich. Daarbij hanteren we vier uitgangspunten.

- 1. Werken aan een gedeeld eigenaarschap voor de leefomgeving tussen bewoners en overheid, waarbij het leven van bewoners en het dagelijks gebruik van de leefomgeving centraal staan. Initiatieven vanuit bewoners worden hierbij omarmd.*
- 2. Nauwere relatie tussen gemeente en samenleving, waarbij een duurzame dialoog tussen bewoners, partners en gemeente de basis vormt voor het aanpakken van concrete opgaven en ambities. Het opbouwen van vertrouwen is hiervoor cruciaal, waarbij de gemeente zich opstelt als gelijkwaardige, betrouwbare partner. Daarbij krijgt zij ook een meer verbindende rol tussen de leef- en systeemwereld. Het streven is om als gemeente meer als één organisatie te werken in en met de buurt. Indien nodig is de gemeente (meer) fysiek aanwezig in de buurt.*
- 3. Verbinden van wensen en ambities: de top down-agenda (beleidsdoelen, gebiedsprofielen) wordt verbonden met de bottom up-agenda (wensen en behoeften van bewoners en aanwezige organisaties). Zo komt een gezamenlijke agenda voor een gebied of buurt tot stand, waarbij bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en gemeente doelen en middelen verbinden.*

4. *Lange en korte termijn opgaven: er is tegelijkertijd aandacht voor complexe, grote opgaven op lange termijn (energie-transitie, klimaatadaptatie) én praktische, kleinere zaken op korte termijn (beheer en onderhoud, faciliteren buurtinitiatief). Beiden hebben een directe impact op de leefbaarheid in buurten.*

2.5.4 *Bestaande subsidiemogelijkheden*

Vanuit de gemeente zijn er diverse subsidieregelingen die raakvlakken hebben met de burgerbegroting. Denk bijvoorbeeld aan de subsidiemogelijkheden voor bewonersinitiatieven of het project 'mijn groen Maastricht'. De burgerbegroting kan op termijn, ook afhankelijk van de keuzes die de inwoners maken, hier wellicht deels mee geïntegreerd worden.

2.5.5 *Kader Buurtnetwerken*

In 31 van de 40 woonbuurten van Maastricht zijn buurtnetwerken actief om te kijken of zij in hun eigen buurt bewoners, (vrijwilligers)organisaties en bedrijven kunnen stimuleren en verbinden om zich actief in te zetten voor de eigen leefomgeving. Omdat de burgerbegroting hiervoor een kans kan zijn, krijgen de buurtnetwerken in het voorjaar van 2020 een workshop aangeboden van Joop Hofman.

2.5.6 *Landelijke en provinciale ontwikkelingen*

Het experimenteren met nieuwe vormen van lokale democratie is een ontwikkeling die vanuit de rijksoverheid en de provincie wordt gestimuleerd. Op landelijk niveau doet de gemeente Maastricht mee met een kennisnetwerk van gemeentes die projecten in de geest van een burgerbegroting willen uitvoeren. Hier wordt veel kennis opgehaald die we rechtstreeks kunnen implementeren.

Vanuit het provinciaal collegeprogramma 2019-2023 stelt de provincie bijvoorbeeld dat ze actief burgerschap, nieuwe vormen van burgerparticipatie en burgerinitiatieven actief stimuleert. Het is een rode draad door het provinciaal beleid. In deze gedachte sluit de Maastrichtse burgerbegroting nauw aan bij deze wens. Het ligt ook in lijn met het advies van de burgerpanels (uit de burgertop) om proeftuinen te ondersteunen en het zelfsturend vermogen van burger te bevorderen.

2.5.7 *Maastricht-Lab*

Het Maastricht-Lab zal in 2020 de burgerbegroting uitvoeren omdat dit aansluit bij de doelstelling, kwaliteiten en werkwijze. Na 2020 kijken we of dit inderdaad de manier is waarop het Maastricht-Lab maximale meerwaarde heeft en of dit langjarig te continueren is.

3. Ontwerp, randvoorwaarden en aanpak

3.1 Ontwerp Burgerbegroting

Stadsbrede uitrol

Voorstel is om de eerste Burgerbegroting Maastricht direct stadsbreed uit te rollen. Hierbij kan iedereen vanaf de start meedoen. Daarnaast hoeft er geen selectie in buurten gemaakt te worden. Gezien de ambitie van de raad en het goede voorbeeld uit Antwerpen met een brede uitrol vanaf de start lijkt deze geografische keuze te passen bij de methodiek van de burgerbegroting.

Burgers laten kiezen uit thema's én projecten

Om burgers zoveel mogelijk vrijheid te bieden kunnen zij zelf aangeven welke thema's het belangrijkste vinden. Uit de "longlist" kunnen de burgers tijdens de eerste ronde de voor hen belangrijkste thema's kiezen waarbinnen de projecten dienen te vallen. Juist door burgers niet alleen projecten/initiatieven aan te laten dragen, maar ook thema's te laten kiezen, komt er een extra component van deliberatie in en is de mate van zelfsturing als gemeenschap dus groter.

Accent op Offline

Een burgerbegroting kan online, offline of gecombineerd worden. Een raadsbezoek aan Antwerpen leert dat het offline gesprek het meest bijdraagt aan gemeenschapsvorming. Daarnaast zorgt een offline discussie voor kwalitatief betere voorstellen. Voor het eerste jaar richten wij ons vooral op het offline gesprek. In de toekomst zal hier ook een sterkere online component in worden verwerkt om daarmee andere doelgroepen te bereiken. Door online iedereen te informeren over de activiteiten, thema's en projecten hopen wij genoeg interesse te wekken voor de bijeenkomsten. In jaar 2, bij doorgang, is de ambitie om ook een online component te verwerken.

Samen alle keuzes maken

Iedereen, ongeacht inwoner van de stad Maastricht of daarbuiten, kan projecten indienen. Het is vervolgens aan de bewoners van de stad Maastricht of ze deze projecten honoreren. Een goed idee hoeft namelijk niet van binnen de stadsgrenzen te komen, zo is het idee. Als het project wordt gekozen, toont het aan dat er binnen de stad Maastricht draagvlak voor is.

Om de gemeenschapszin te bevorderen kiezen wij ervoor om de keuze in overleg te laten plaatsvinden tijdens een bijeenkomst. Hierdoor leren de burgers beter van elkaars standpunten en is er een grotere kans op een breed gedragen uitkomst. In de toekomst gaan we, afhankelijk van de fysieke resultaten, eveneens op zoek naar digitale ambities binnen de burgerbegroting in relatie tot het debat.

Ambtelijke begeleidingsgroep toetst, burgers beslissen

Een ambtelijke begeleidingsgroep beoordeelt de projecten. Als een project niet voldoet aan de richtlijnen, kijkt het team samen met de projectindieners of ze het op een andere wijze wel kunnen uitvoeren. Na de voorselectie komt er een ronde waar de burgers bepalen welke projecten worden uitgevoerd. Het college / raad geeft de formele toestemming voor de projecten.

3.2 Werkwijze - in concept

Stap 1: Belangrijkste thema's kiezen

Tijdens 1 centrale sessie kiezen de burgers de belangrijkste thema's. Mensen schrijven zich in voor deze bijeenkomst. Tijdens de bijeenkomst wordt kort het proces van de burgerbegroting uitgelegd. Daarna overleggen de burgers per tafel (+/- 6 personen) over de thema's. Er wordt gediscussieerd over welke thema's het belangrijkste zijn. Bij consensus wordt per tafel een top 3 gemaakt. De meest gekozen thema's vormen de shortlist.

Stap 2: Het geld verdelen over de thema's

De deelnemers verdelen het beschikbare geld door middel van een spelvorm over de gekozen thema's in de shortlist. Dit wordt gedaan aan tafels met ongeveer 7 personen. De deelnemers verdelen pokerchips over de gekozen thema's.

2 regels:

1. Een thema is pas geldig als er minstens 4 mensen op inzetten.
2. Een thema is pas geldig als er een minimaal bedrag op wordt ingezet.

Het gemiddelde van de tafels wordt genomen om het budget te verdelen over de thema's.

Stap 3: Projecten indienen

Ronde 3 is geen fysieke bijeenkomst. Iedereen mag in deze ronde projecten/initiatieven indienen. De kwaliteit van de projecten hangt af van de eisen die je stelt aan de projectomschrijving.

Lagere eisen = lagere drempel = meer projecten = hogere participatie
versus

Hogere eisen = betere kwaliteit = hogere drempel = minder aanpassingen nodig.

Voorstel is om de indiening zo te maken, dat initiatiefnemers wel over bepaalde belangrijke zaken moeten nadenken (bijvoorbeeld Kosten: hoe draagt het bij aan de buurt), maar nog geen groot of ingewikkeld document hoeven in te vullen.

Wij kunnen ondersteuning bieden (avonden organiseren) waar burgers hulp kunnen krijgen om een project vorm te geven. Dit zal vooral op vorm zijn en een eerste check op criteria en kaders. Hierbij kunnen we de betreffende deskundige ambtenaren verzoeken om vooraf mee te denken wat mogelijk is, of aangeven waarom een initiatief moeilijk of op een andere manier wel realiseerbaar is.

Stap 4: Kiezen welke projecten er worden uitgevoerd

Na het indienen van de projecten kijken we ambtelijk of de projecten voldoen aan de criteria. Bij twijfelgevallen overleggen we met de indiener. Misschien is er een onderliggende behoefte die op een andere manier kan worden ingevuld. Of kan het project op een iets andere wijze wel door naar de laatste ronde.

Tijdens de laatste bijeenkomst wordt er weer per tafel overlegd welke projecten er doorgaan. De hele tafel moet een unaniem besluit nemen. Alleen deelnemers die zich vooraf hebben ingeschreven kunnen meedoen. De deelname is enkel geldig als zij met de volledige ronde meedoen.

3.3 Randvoorwaarden

Kaders

Het eerste jaar van de burgerbegroting is een experiment. Wettelijke kaders zijn uiteraard leidend bij het indienen van projecten. Verder zijn ook beleidskaders blijvend geldig, aangezien deze meestal participatief zijn opgesteld. Thema's zijn geselecteerd op uitgangspunten en visies van de gemeente Maastricht. Indien een project binnen een thema en de opgestelde criteria past, maar beleidstechnisch belemmeringen of tegenstrijdigheden kent, zal de begeleidingsgroep bekijken hoe hiermee moet worden omgegaan. Uiteindelijk heeft het college de bevoegdheid om de projecten wel of niet door te leiden naar de sessie waar de burgers projecten kiezen.

Conceptcriteria projecten

- Het project moet kunnen worden uitgevoerd binnen de tijdspanne van 1 jaar.
- Het project moet vallen binnen de bevoegdheden van de gemeente Maastricht.
- Het project moet kunnen worden uitgevoerd binnen het beschikbare budget zoals toegewezen in ronde 2 van de burgerbegroting.
- Het project moet plaatsvinden binnen de gemeente Maastricht.
- Het project moet de inwoners van Maastricht ten goede komen.
- Het project moet vallen binnen 1 van de thema's zoals gekozen door de deelnemers tijdens ronde 1 van de burgerbegroting.

4. Projectbeheersing

4.1 Mijlpalen

Mijlpalen	Wat
Februari 2020	Criteria projecten vaststellen door college.
Maart/April	Uitrol burgerbegroting 2020 (met een projectbudget van € 150.000,-) → Ronde 1 & 2.
Na koningsdag	Ronde 3: projecten indienen. De ambtelijke organisatie krijgt dan in mei/juni tijd om mee te denken over de ingediende projecten.
Zomer 2020	Uitgewerkte projecten bekend. Voor organisatie duidelijk welke thema's meeste aandacht krijgen.
September	Ronde 4: projectkeuzes.
Na zomer 2020	Eerste resultaten met college/raad bespreken + doorontwikkeling van het instrument Burgerbegroting 2021 (uit reguliere budgetten).

4.2 Tijd

Kernteam

Projectleider – (40 uur per week).

Projectleider moet een 'meemaker' zijn die het proces en later de ingediende projecten intensief van een intake kan voorzien en verder projecten kan begeleiden en faciliteren. De projectleider moet een organisator zijn, die tijd krijgt om 'informeel' vele rondjes te maken en partijen te enthousiasmeren om deel te nemen. Ook zal deze persoon de benodigde nazorg leveren.

1 communicatieadviseur – (8 uur per week)

Onderhouden (online/offline) communicatie.

Samen met projectleider inzetten op brede doelgroep. Zie communicatieplan.

Begeleidingsgroep

Afhankelijk van de gekozen thema's stellen we een begeleidingsgroep in die projecten zal toetsen en waar nodig aanpassen. Wanneer je als gemeente een burgerbegroting wilt realiseren, moet duidelijk zijn dat dit ambtelijke capaciteit kost die niet altijd te plannen is. Immers de burgers kiezen zelf voor de thema's en projecten.

Deelnemende teams zijn (nodig voor de voorbereiding en later afhankelijk van de ingediende projecten):

- Vergunnen
- Sociaal
- Vastgoed
- Economie
- Cultuur
- Veiligheid
- Ruimte
- Stadsbeheer
- Financiën en control

Vorbereiden van sessies

- het uitwerken van de reeds opgenomen thema's - 20 uur.

Denk hierbij bijvoorbeeld aan het inhoudelijk opstellen van posters om burgers (in grote lijnen) te informeren wat een gemeente zoal doet op de genoemde thema's. En potentiële kosten verder inzichtelijk te maken. Verder moet een lid van de begeleidingsgroep beschikbaar zijn om het project burgerbegroting inhoudelijk mee op te zetten.

Meedenken

- meedenksessies ten behoeve van indieners van projecten – 16 uur.

Met meedenksessies bedoelen we de middag/avond dat mensen langs komen voor begeleiding bij de indiening van een project. De bedoeling is om 2 avonden te plannen (per avond ongeveer 3 - 4 uur). Dit is natuurlijk afhankelijk van het aantal aanmeldingen voor die avonden, maar waarschijnlijk is de begeleidingsgroep daar per persoon gemiddeld circa 16 uur mee bezig is, inclusief nazorg.

Toetsen:

- Afhankelijk van het aantal projecten. Dit kan sterk variëren. Voorstel is 40 uur per persoon.

Verder neemt natuurlijk de projectleider het organisatorische op zich te nemen en doet het grote voorwerk.

4.3 Financiën burgerbegroting 2020

Begrote kosten t.l.v. budget burgerbegroting	2019	2020	2021	2022	2023
Burgerbegroting					
Organisatiekosten	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Totaal	ntb	ntb	ntb	Ntb	Ntb
Budget Burgerbegroting	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
<i>Voor de projecten van de burgerbegroting in het eerste jaar (2020) is in de programmabegroting een bedrag ad € 150.000 opgenomen.</i>					

Kostenraming 2020

Organisatie bijeenkomsten (inclusief moderator en huur locatie):	€ 25.000
Communicatiekosten (8 uur week communicatieadviseur, logo, website, act. communicatieplan):	p.m.
Personele kosten:	p.m.

Voorstel is om in afwachting van de resultaten de kosten van het eerste jaar burgerbegroting te financieren uit het budget burgerbegroting 2020, aangevuld met het restant burgerbegroting 2019 en het restant M-lab 2019. De hoogte van dit gezamenlijke bedrag is taakstellend en wordt nader uitgewerkt in het raadsvoorstel met het definitieve implementatieplan.

4.4 Communicatie

Communicatie maakt een communicatieplan dat hoort bij het raadsvoorstel dat in december 2019 ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Minimale eisen zijn:

- Transparantie, Alle processen, bijeenkomsten en resultaten toegankelijk maken. Dit heeft ook een online component.
- Feedback, ook als er nee verkocht moet worden. Duidelijk aangeven waarom deze keuzes worden gemaakt.
- Verwachtingsmanagement. Communiceren dat we fouten kunnen maken maar dat we hiervan leren en het proces aanpassen voor het jaar daarop.
- Door de burgerbegroting niet teveel te integreren met andere doelen/instrumenten blijft het een helder instrument.
- Als we projecten gaan financieren buiten de Burgerbegroting om is dat slecht voor het vervolgproces. We kunnen beter het budget van het jaar daarop verhogen als we projecten toch graag zien worden uitgevoerd.
- Alle projecten die we realiseren dankzij de burgerbegroting moeten ook duidelijk dit stempel krijgen in de betreffende communicatie.

5. Projecten

5.1 Proces bij projecten

- Na indiening van de projecten kijken we ambtelijk of projecten voldoen aan de criteria.
- Bij twijfel gevallen overleggen we met de indiener. Misschien is er een onderliggende behoefte die op een andere manier kunnen invullen. Of kan het project op een iets andere wijze wel door naar de laatste ronde.
- Tijdens de laatste bijeenkomst wordt er weer per tafel overlegd welke projecten er doorgaan. De hele tafel moet een unaniem besluit nemen.
- Alleen deelnemers die zich vooraf hebben ingeschreven kunnen meedoen. De deelname is enkel geldig als zij meedoen met een volledige ronde. Het kan dus wel zo zijn dat bijvoorbeeld ronde 1 en 4 andere deelnemers kent.

5.2 Samenwerkingsovereenkomst

Er zijn veel (administratieve) spelregels waaraan een gemeente zich moet houden. Denk hierbij aan aanbesteden, btw, intellectueel eigendom, werkgever i.r.t. loonkosten. Bij de ingediende projecten gaan we daarom maatwerk leveren, waarbij de focus ligt op zo min mogelijk administratieve lasten en de afspraken vastleggen in een overeenkomst met de projectindiener.

De Maastrichtse Kinderburgemeester

Bijlage 3: Concept Plan van aanpak burger- en overheidsparticipatie

Inleiding

Op 2 juli 2019 nam de raad de motie Maastrichtse Kinderburgemeester aan waarin het college is verzocht een Maastrichtse Kinderburgemeester te benoemen en hiervoor een plan met de taken en bevoegdheden en een communicatietraject richting basisscholen op te stellen.

Constateringen en overwegingen uit de motie:

- Brug tussen Maastrichtse kinderen en lokale politiek.
- Jeugdparticipatie, ook kinderen laten meedenken en meedoen.
- Kinderburgemeester als ambassadeur voor kinderen.
- Zichtbaar met bijvoorbeeld Sinterklaas, Koningsdag, opening speeltuinen.
- Daarnaast ook inhoudelijke agenda, namens en samen met kinderen.
- Koppeling met Kinderverdrag/stichting KinderrechtenNU.

Conclusie:

- Stevige ambitie voor één kind namens heel Maastricht.
- Kwetsbaar.

Voorstel: de Maastrichtse kinderburgemeester

Om ervoor te zorgen dat kinderp participatie daadwerkelijk betekenisvol is, heeft het VN-Kinderrechtencomité vijf stappen opgesteld:

1. Het kind moet worden voorbereid op het geven van zijn mening, onder andere door toegang tot begrijpelijke informatie.
2. De volwassene moet tijdens het horen serieus naar het kind luisteren en hem aanmoedigen zijn mening te geven.
3. Er moet onderzocht worden of het kind zijn mening kan vormen. Aan deze mening moet passend gewicht worden gegeven.
4. De mate waarin de mening van het kind wordt meegewogen moet worden uitgelegd aan het kind.
5. Het kind moet de mogelijkheid hebben om te klagen of in beroep te gaan wanneer het kind niet is gehoord of zijn mening niet serieus is genomen.

Om deze stappen te vertalen in een geheel eigen aanpak stellen we voor om de Maastrichtse kinderburgemeester te introduceren als een educatief project voor groep 6 van –in principe– alle Maastrichtse basisscholen (28 locaties). Daarna selecteren we 1 groep 6 waarmee in het volgende schooljaar (dus in groep 7) de verkiezing van de kinderburgemeester én 2 locoburgemeesters wordt vormgegeven en de klas als kinderraad wordt geïnstalleerd.

Het educatieve programma voor groep 6 omvat:

- Introductie-les op school over wat de gemeente doet en hoe de gemeente wordt bestuurd, gevolgd door:
- Educatief bezoek aan de gemeente waar ze in de raadszaal een kinderraadsspel spelen in aanwezigheid van een wethouder en/of raadslid. Aan het eind van het bezoek wordt aandacht besteed aan de kandidaatstelling van de kinderburgemeester en kinderraad voor volgend schooljaar (in groep 7).

De selectie van groep 7

- Groepen 6, die na het bezoek aan de gemeente zich als klas kandidaat willen stellen voor de kinderburgemeester/kinderraad, maken een verslag van het werkbezoek met daarin hun kandidaatstelling. Dit verslag kan op papier, maar mag ook via een filmpje of in een andere vorm worden ingediend. Wel moet een ondersteuningsverklaring van de school worden overlegd.
- De ingediende kandidaatstellingen worden door een selectiecommissie van 3 raadsleden beoordeeld. Selectiecommissie draagt kandidaat kinderburgemeester, loco-kinderburgemeesters en klas voor en de raad installeert de kinderburgemeester en de kinderraad in een raadsvergadering.

Jaarprogramma kinderburgemeester en kinderraad (= geselecteerde groep 7)

- 3 inhoudelijke thema's die relevant zijn voor kinderen (bijvoorbeeld sociaal, onderwijs en verkeer).
- Aanjager per thema: brief burgemeester aan kinderburgemeester om met klas in gesprek te gaan over betreffend thema en hierover advies op te stellen.
- Afsluitende bijeenkomst in juni met raad: uitbrengen adviezen.
- (Dit moment is tevens het moment om het kinderburgemeester en de kinderraad van dat jaar te beëindigen en bekend te maken welke groep 7 het volgend jaar de kinderraad vormt en de kinderburgemeester en loco-burgemeester levert.).

Daarnaast vertegenwoordigt de (loco)kinderburgemeester de Maastrichtse kinderen samen met burgemeester/wethouder bij:

- Intocht Sinterklaas.
- Andere bijeenkomsten die bij passen bij basisschoolleerlingen.

Tenslotte vertegenwoordigt de kinderburgemeester Maastricht tijdens landelijke kinderburgemeesterdag.

Planning

• Januari t/m maart 2020	verdere uitwerking en bespreken met schoolbesturen	
	Groepen 6	Groep 7
Schooljaar 2019/2020		
• Maart 2020 t/m april 2020	Proefdraaien met max. 3 groepen 6 (dus 3 introductielessen en 3 bezoeken aan gemeente)	
• Mei 2020	Uitnodigingsbrief burgemeester voor kandidaatstelling kinderburgemeester/kinderraad schooljaar 2020/2021.	
• Juni 2020	Selectie en bekendmaking groep 7	

Schooljaar 2020/2021		
• September 2020		installatie kinderburgemeester, loco-burgemeesters en kinderraad 2020/2021
• November 2020 t/m mei 2021	introductielessen en bezoeken aan gemeente (streven 40% van de klassen)	Behandeling van 3 inhoudelijk thema's gevolgd met opstellen van advies
	Uitnodigingsbrief burgemeester voor kandidaatstelling kinderburgemeester/kinderraad schooljaar 2021/2022.	
• Juni 2021	Selectie en bekendmaking groep 7	Uitbrengen van de adviezen De-installatie kinderburgemeester, loco-burgemeesters en kinderraad 2020/2021

Schooljaar 2021/2022		
• September 2021		installatie kinderburgemeester, loco-burgemeesters en kinderraad 2021/2022
• November 2021 t/m mei 2022	introductielessen en bezoeken aan gemeente (streven 60% van de klassen)	Behandeling van 3 inhoudelijk thema's gevolgd met opstellen van advies
	Uitnodigingsbrief burgemeester voor kandidaatstelling kinderburgemeester/ kinderraad schooljaar 2022/2023.	
• Juni 2022	Selectie en bekendmaking groep 7	Uitbrengen van de adviezen De-installatie kinderburgemeester, loco-burgemeesters en kinderraad 2022/2023

Evaluatie Kinderburgemeester juni – september 2022

Schooljaar 2022/2023		
• September 2022	(afhankelijk van evaluatie)	installatie kinderburgemeester, loco-burgemeesters en kinderraad 2022/2023
• November 2022 t/m mei 2023	introductielessen en bezoeken aan gemeente (streven 60% van de klassen)	Behandeling van 3 inhoudelijk thema's gevolgd met opstellen van advies
	Uitnodigingsbrief burgemeester voor kandidaatstelling kinderburgemeester/ kinderraad schooljaar 2022/2023.	
• Juni 2023	Selectie en bekendmaking groep 7	Uitbrengen van de adviezen De-installatie kinderburgemeester, loco-burgemeesters en kinderraad 2022/2023

Evaluatie kinderburgemeester in de periode juni 2022 t/m oktober 2022. Afhankelijk hiervan worden de bezoeken van groep 6 aan de gemeente wel of niet ingepland. Op deze manier kan de nieuwe gemeenteraad beslissen of ze door willen gaan of niet. Uiteraard wordt het proces met de geselecteerde groep 7 wel nog voortgezet.

* Rol burgemeester en gemeenteraad

Burgemeester

- Mei: uitnodigingsbrief voor de kandidaatstelling.
- September: ontvangst en installatie van de kinderburgemeester en kinderraad.
- Gezamenlijke activiteiten: sinterklaas en andere in te plannen bijeenkomsten.
- Juni: afscheid van de kinderburgemeester, loco-burgemeesters en kinderraad.

Gemeenteraad

- Juni: selectiecommissie.
- September: installatie kinderburgemeester, loco-burgemeesters en kinderraad.
- Gedurende schooljaar: op roulatie aanwezig zijn bij de bezoeken van groep 6.
- Juni: de-installatie, loco-burgemeesters en kinderraad.

*** Rol ambtelijke organisatie**

Eenmalig

- Uitwerken plan in lespakker en voorbereiding met schoolbesturen.
- Ambtsketen kinderburgemeester.

Jaarlijks:

- Vast aanspreekpunt voor de basisscholen.
- Organiseren van de introductielessen en bezoeken groep 6.
- Organiseren jaarprogramma van groep 7.
- Opstellen uitnodigingsbrieven kandidaatstelling.
- Organiseren van alle bijeenkomsten en representatieve momenten.

Kostenraming

Eenmalig

- € 5.500 voor ontwikkelen lespakket en maken van de ambtsketen.

Jaarlijks (2020, 2021, 2022 en 2023)

- € 15.000 inzet communicatiemedewerker voor educatief programma groep 6 en begeleiding jaarprogramma groep 7 en communicatiekosten.

Het Maastrichtse Jeugdlintje

Bijlage 4: Concept Plan van aanpak burger- en overheidsparticipatie

Inleiding

Op 2 juli 2019 nam de raad de motie Jeugdlintje aan waarin het college is verzocht voor de periode van drie jaar een jeugdlintje te introduceren.

Constateringen uit de motie:

- Maastricht veel jongeren kent die zich belangeloos inzetten voor de samenleving en medemens;
- Jongeren vaak als mantelzorger of verenigingslid veel inzet leveren voor anderen;
- Het huidige waarderingssysteem van de gemeente Maastricht weinig ruimte biedt voor het waarderen van deze inzet van jongeren;
- Het college van B&W meermaals heeft aangegeven de positieve inzet van jongeren te waarderen en tot voorbeeld te stellen.

Overwegingen uit de motie:

- Voor het verkrijgen van een onderscheiding veelal een lange periode van maatschappelijke dienstbaarheid vereist is;
- Met een kleine moeite een groot gebaar gemaakt kan worden naar jongeren tussen de 6 en 18 jaar;
- Door het uitreiken van een waardering de gemeente Maastricht laat zien dat zij veel belang hecht aan hun inzet voor de samenleving;
- Jongeren op deze manier gestimuleerd worden om zich onbaatzuchtig in te zetten voor de maatschappij en hun medemens in welke vorm dan ook;
- Diverse gemeenten in Nederland, waaronder Den Haag, Kerkrade en Meerssen, jaarlijks succesvol jeugdlintjes uitreiken.
- Voor de invoering van het jeugdlintje is een budget van € 1.500 per jaar beschikbaar voor de jaren 2020, 2021 en 2022.

Voorstel: het Maastrichtse jeugdlintje

Wie komt in aanmerking voor het Maastrichts jeugdlintje?

Een jeugdige in de leeftijd van 6 tot 18 jaar, woonachtig in de gemeente Maastricht, die:

- zich vrijwillig en belangeloos inzet of heeft ingezet voor een ander, een vereniging, een vrijwilligersorganisatie, maatschappelijke organisatie, goed doel of voor (een deel van) de gemeente Maastricht, of;
- een bijzondere prestatie heeft geleverd.

Het is een pré als de prestatie of activiteit:

- innovatief is;
- stimulerend is naar andere jeugdigen;
- bijdraagt aan verbinding binnen de gemeente of tussen doelgroepen+ en/of bijdraagt aan een fijne woon/leefgemeente.

Wij kunnen het Jeugdlintje toekennen voor een eenmalige bijzondere prestatie, maar ook voor langdurige hulpvaardigheid. Het Jeugdlintje kan worden toegekend aan een individuele jeugdige of aan een groep jeugdigen (bijvoorbeeld een hele schoolklas). Er hoeft nadrukkelijk geen sprake te zijn van een echte heldendaad.

Voorbeelden van vrijwillige en belangeloze inzet voor een ander, een vereniging, een vrijwilligersorganisatie, maatschappelijke organisatie, goed doel of voor (een deel van) de gemeente Maastricht:

- Mantelzorg en/of het helpen van ouderen of zieken;
- Het organiseren van activiteiten in bijvoorbeeld een buurt of gemeenschapshuis;
- Het bespreekbaar maken van onderwerpen als pesten, discriminatie, alcohol- en drugsgebruik of zinloos geweld;
- Bijzonder vrijwilligerswerk bij een culturele, muziek-, sport- of hobbyvereniging of maatschappelijke organisatie;
- Op eigen initiatief - onderscheidend - actievoeren voor een goed doel;
- Op eigen initiatief - onderscheidend - organiseren van een schoonmaakactie of opruimen van zwerfvuil.

Voorbeelden van een bijzondere prestatie:

- Het verrichten van een heldendaad;
- Het behalen van een wereld-, Europees of nationaal kampioenschap op het gebied van sport of cultuur.

Voordragen

Jeugdigen kunnen met een nader op te stellen 'Nominatieformulier Jeugdlintje' door iedereen gemotiveerd worden voorgedragen.

Het nominatieformulier omvat tenminste de volgende gegevens:

- Naam, adresgegevens en geboortedatum voorgedragen jeugdige.
- Naam, adresgegevens, telefoonnummer en emailadres voorsteller.
- Toelichting relatie jeugdige – voorsteller.
- Motivatie voordracht.
- Gegevens van minimaal 2 referenties, niet zijnde familie van de voorgedragen jeugdige.

Selectie en selectiecommissie

Nominatieformulieren moeten uiterlijk 1 maart van het betreffende uitreikingsjaar bij de gemeente binnen zijn. De selectiecommissie bestaat uit 3 raadsleden en wordt ambtelijk ondersteund. De selectiecommissie adviseert het college aan welke jeugdige(n) het Jeugdlintje wordt toegekend. Het college neemt een besluit over de toekenning van het Jeugdlintje.

Uitreiking

De uitreiking van het Jeugdlintje door de burgemeester vindt plaats in de week van de uitreiking van de Koninklijke Onderscheidingen.

Inhoud Jeugdlintje:

- Ingelijste oorkonde.
- Jeugdlintje.

Communicatie

Het Jeugdlintje en het proces van nominatie brengen we onder de aandacht via de gemeentelijke media (website, nieuwsbrief, Facebook). Scholen, verenigingen (sport, cultuur, welzijn), vrijwilligersorganisaties, maatschappelijke organisaties en Steunpunt Mantelzorg attenderen we persoonlijk op het Jeugdlintje.

Het college verstrekt informatie over de uitreiking van het Jeugdlintje onder embargo aan de pers. Na de uitreiking plaatsen we een bericht op de gemeentelijke mediakanalen.

De voordrager ontvangt bericht wanneer de genomineerde jeugdige geschikt bevonden is door de selectiecommissie. Daarnaast nemen we contact op met de ouder(s)/verzorger(s) van de jeugdige en de eventuele betrokkenen bij de prestatie of activiteit van de jeugdige.

Planning

Na besluitvorming (voorzien in december 2019) start meteen de communicatie met het streven om medio eind april 2020 de eerste keer het jeugdlintje(s) uit te reiken.

Na 3 jaar (medio mei 2022 – oktober 2022) evalueren we het Jeugdlintje zodat het college kan beoordelen of het Jeugdlintje in 2023 wordt voortgezet.

Financiën

Kosten worden gedekt uit beschikbaar gestelde budget ad € 1.500 per jaar.

